

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (1197) 1973 SAUSIO - JANUARY 11

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Augštoji veidmainystė

Kiekvienoje daugiau ar mažiau civilizuotoje visuomenėje veidmainystė yra smerkiama. Reikalaujama bent elementarinio tiesumo. Ir kai žmogus, ypač aktyviai besireiškiantis viešajame gyvenime, ima veidmainiauti, susilaukia pasmerkimo, o aštresniais atvejais patenka ir į teisimą. Kartą sugautas veidmainiaujantis, turi pasitraukti iš viešojo gyvenimo, nes netenka pasitikėjimo. Tai, rodos, turėtų būti normalus procesas tokiems atvejais. Deja, jis nevisuomet respektuojamas. Gudrios, pridengtos veidmainystės atvejais asmenys moka praslinkti pro visus etikos barjerus, užtušuoti pėdsakus ir suvaidinti apsuksius diplomatus. Kasdieninio gyvenimo veidmainiai dažniausiai įkliūva ir greitai suklumpa, tačiau viršūnėse veikiantieji yra labiau rafinuoti ir moka net stambias veidmainystes pridengti gražiais motyvais. Dėlto jos nekrinta visuomenei į akis, darosi kažkaip priimtinos, nes būna pridengtos nekaltumo skraiste. Be to, viršūnėse esančius žmones dengia tam tikra tarnybinė aureolė, remia politiniai draugai, partija. Dėlto ir sakoma, kad smulkius vagišius policija greitai sučiumpa, bet didžiųjų vagių nepagauna. Dažniausiai dėlto, kad didžiuosius dengia dar didesni, ir jų bylos dingsta kažkur nežinomuose užkulisuose. Panašiai yra ir su veidmainyste. Ypač politinėse viršūnėse jos netrūksta, tačiau ten ji apsidangsto gražiom humanistinėm skraistėm ir niekam akių nebedo.

Vienas toks mažai pastebimas veidmainystės atvejis išryškėjo net kelių kraštų vyriausybės politikoje. Pastaruoju metu, kai amerikiečių aviacija, spausdama Šiaurės Vietnamo raudonuosius diktatorius rimčiau žiūrėti į galimos taikos reikalą bei atsisakyti agresyviojo imperializmo, ėmė intensyviai bombarduoti Hanojų ir Haifongą, kelių šalių vyriausybės pasmerkė Vašingtono pastangas, siekiančias garbingos taikos, o Hanojaus žiaurumų nutylėjo. Bene aštriausiai pasisakė Švedijos premjeras Palme, palygindamas amerikiečius su naciais. Būdamas demokratinio krašto premjeru, jis visą laiką politiškai remia diktatūrinį Hanojų, užpuolusį demokratinį Saigoną ir siekiantį pietiečius pajungti komunistinei vergijai. Be to, Švedijos premjeras turėtų prisiminti gėdingą savo krašto baltiečių išdavimą sovietams po II D. karo. Ar tai nėra augštoji veidmainystė? Pats, kaip krašto valdžios ir valdančios partijos atstovas, smerkia amerikiečius, būdamas nemažiau smerktinas. Vaidina balandį, būdamas vanagu. Panašiai yra su dabartinės Kanados vyriausybės laikysena. Kai premjeras Trudeau lankėsi Sov. Sąjungoje, buvo prašytas užtarti kalinamus ukrainiečius, baltiečius ir kitus, bet nusiplovė rankas, sakydamas, esą negali kištis į kitos valstybės reikalus. O dabar, kai amerikiečiai išdrįso bombarduoti Hanojų, Kanados vyriausybė net kelis kartus kreipėsi į Vašingtoną, siekdama sulaukyti bombardavimų. Ar tai ne veidmainystė? I Sovietų Sąjungos reikalus Otava negali kištis, o į Amerikos — gali. Tai jau labai ryški augštoji veidmainystė, kuri iškilo aikštėn pastaruoju laiku.

Augštoji veidmainystė reiškiasi ir daugeliu kitų atvejų. Vienas pačių ryškiausių — sovietų pavergtų tautų byla. Ji iškyla visuomenai tikrai dramatiškais atvejais, kai sukiša vengrai, vokiečiai, lenkai, čekoslovakai, kai susidėgina lietuviai... Šiaip jau viešpatuoja tyla. Bet kai įvyksta kas nors nepalankaus sovietams JAV-se, Graikijoje, Ispanijoje ar kitur, — pakyla audra visose žymesnėse sostinėse, pasipila demonstracijos, prasideda vyriausybinių bei diplomatiniai žygiai. Kai įvyksta koks nors sujudimas Rodezijoje, P. Afrikoje, girdėti labai toli, bet kai daug žiauresni dalykai dedasi Sov. Sąjungoje, mažai kas prabyla. Lietuvos partizanai kovoję ištisus aštuonerius metus, jų delegacijos lankėsi Vakaruose, tačiau nesulaukė reikiamo tarptautinio dėmesio. Kai komunistų veikia Angela Davis pakliuvo į Amerikos teismą kaip dalyvavusi teisėjo pagrobime ir nužudyme, buvo išslystytas toks spaudimas, kad su juo turėjo skaitytis ir amerikiečiai. Lietuvoje bei kituose sovietų okupuotuose kraštuose ir dabar vyksta religinis persekiojimas, tačiau pasaulio viešuma tyli. Net laisvojo pasaulio hierarchai, kurių pareigai būtų kelti balsą tokiu atveju, tyli. Dėlto Tylinčioji Krikščionių Bendrija yra Vakaruose, o ne Rytuose, kaip buvo įprasta sakyti. Rytuose gyvuoja Kenčiančioji Bendrija. Ji kenčia ir dėl tos nelemtos veidmainystės, vyraujančios politinėse viršūnėse. Bene didžiausias veidmainystės centras daugeliu atvejų yra Jungtinės Tautos, kur nusveria ne tiesa ir ne teisėtumas, o užkulisinė jėga, pridengta humanistine skraiste.

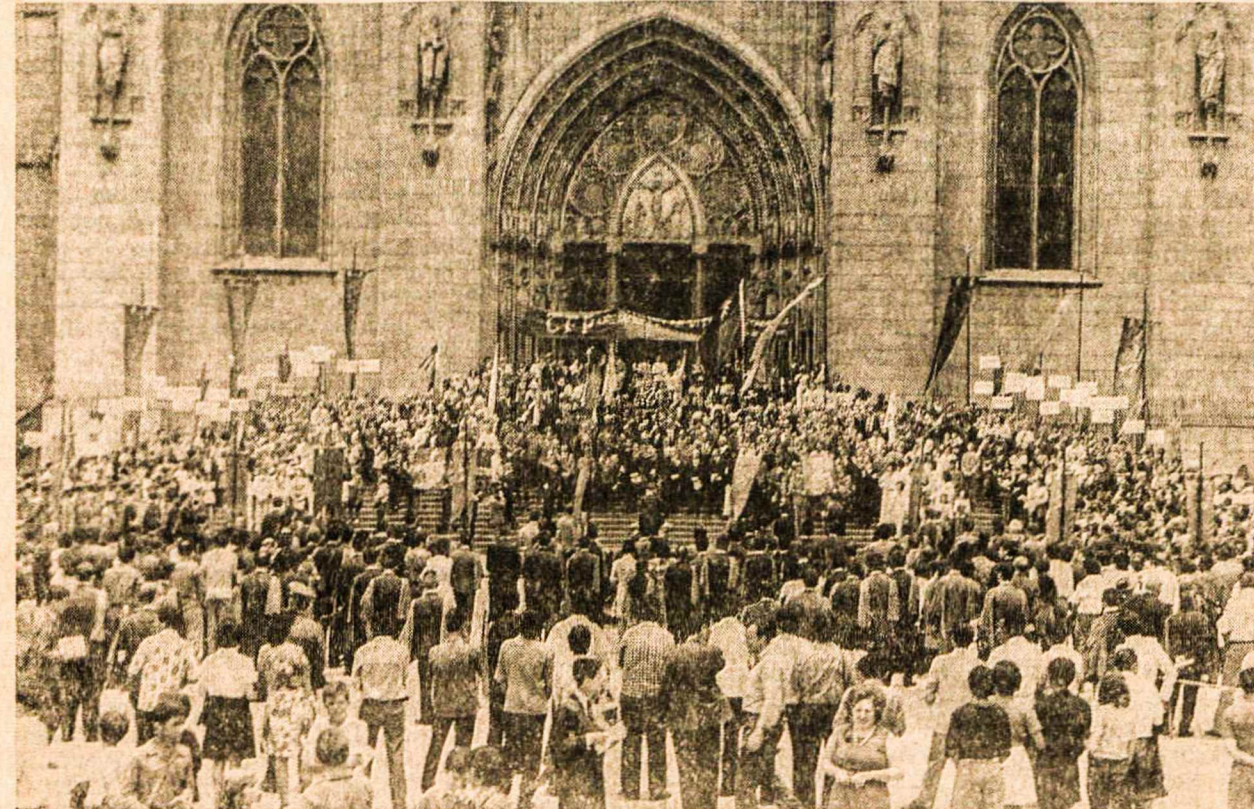
Kanados įvykiai

NAUJA VYRIAUSYBĖS PROGRAMA

Otavoje darbą pradėjo naujai išrinktas XXIX federacinis parlamentas, kuriame premjero P. E. Trudeau liberalų atstovų skaičius sumažintas iki 109, o R. Stanfieldo konservatorių padidintas iki 107. Jėgos pusiausvyrą yra NDP socialistų vado D. Lewis ir jo 30 atstovų rankose. Sosto kalboje generalinis gubernatorius R. Michener pateikė iš pagrindų pakeistą premjero P. E. Trudeau programą. I liberalų vyriausybės planus yra įtrauktas dvigubas šiemetinis karalienės Elzbietos vizitas, pažadas sumažinti nedarbą, padidinti pensijas, su provincijų valdais peržiūrėti socialinės gerovės programas, rezoliucija dvikalbiškumo principams užtikrinti. R. Stanfieldo vadovaujami konservatoriai, be abejonės, bandys išskirti vyriausybę nepasitikėjimo klausimu, bet D. Lewis socialistai žada paramą premjero P. E. Trudeau vyriausybei, nenorėdami naujų parlamentinių rinkimų, kuriuose tikriausiai būtų sumažintas jų skaičius, nes tokiais atvejais kanadiečiai paprastai balsuoja už dvi didžiąsias partijas. Jeigu konservatoriams pavyktų nuversti liberalų vyriausybę, generalinis gubernatorius R. Michener greičiausiai pasiūlytų vyriausybę sudaryti R. Stanfieldui. Tik konservatoriams negavus pasitikėjimo parlamente, būtų skelbiami rinkimai. Spėjama, kad parlamento rinkimų klausimą pavyks atidėti iki sekančios vasaros. Viskas priklausys nuo premjero P. E. Trudeau.

Federacinio pajamų mokesčio sumažinimas 3% pasibaigė š.m. sausio 1 d., tačiau premjero P. E. Trudeau vyriausybė neparuošė padidinto atskaitymo lentelių darbovietėm, palikdama 3% sumažintą atskaitymą ir patardama palaukti naujo biudžeto. Galimas dalykas, naujasis biudžetas drąsiai ligšiolinį pajamų mokesčio sumažinimą, nes jo reikalauja konservatoriai ir socialistai.

Imigracijos ministerio R. Andras pranešimu, nuo š.m. sausio 1 d. Kanadon svedio teisėmis atvykę ir čia norintys gauti darbą užsieniečiai turės įsigyti specialius darbo leidimus, kurie bus duodami tik tais atvejais, jeigu darbovietė turima vietą negauti kvalifikuoto kanadiečio ar leigalų imigrantu. Neleialiai Kanadoje dirbančių užsieniečių skaičius nėra žinomas. Pasak R. Andras, jų gali būti iki šimto tūkstančių. Visi jie iki š.m. kovo

Sovietų pavergtų kraštų kovos už laisvę buvo prisimintos Sao Paulo mieste, Brazilijoje, 1972 m. gruodžio 12 d. TFP draugijos iniciatyva įvyko iškilmingos pamaldos miesto katedroje. Po jų aikštėje prof. Plinio Correa pasakė kalbą, atkreipdamas dėmesį į komunistinio pavojų, kuris ateina slaptaisiais keliais ir randa šalininkų nesuipratusios visuomenės tarpe. Nuotraukoje matyti demonstracijos dalyviai prie katedros

Tautinės apraiškos nesilpnėja

Didžiosios spaudos balsai • Pabrėžiama Lietuva • Kauno demonstrantai teisme

Ryšium su 1972 m. pabaiga ir 1973 metų pradžia "U. S. News a. World Report" paskelbė gana būdingų informacijų apie tikrąją būklę Sovietijoje. Pasak jo, vienas būdingiausių dalykų joje yra tautinių apraiškų padidėjimas. Tai esą matyti ne tik tautinėse respublikose, bet ir pačioj Rusijoje. Nerusai sudaro apie pusę Sov. Sąjungos gyventojų. Jie pastaruoju metu pradėję nerimti. Lietuvoje keli vyrai susidėgė, reikšdami protestą prieš sovietinę valdžią. Estijoje padidėjęs abortų skaičius, išreiškiantis beviltę padėtį. Ukrainoj kariniai daliniai praejusią vasarą šaudė ir demonstrantus bei riaušinininkus net du kartus. Gruzijoje susekė dideli išeikvojimai bei papirkimai komunistų partijoje; lėšos, skirtos 21.500 naujų būty statybai, kažkur "dingo". Centrinėj Azijoje vyksta teismai, kuriuose nuolat baudžiami jaunuoliai, vadinami "chuliganais". Tai daugiausia su uzbekiškomis pavardėmis vyruklai, kurie nerimsta raudonosios Kinijos pašonėje.

Ekonominiai rūpesčiai

Pačioje Rusijoje vis labiau plinta alkoholizmas, kuris jau nuo seno sudaro nemažą krašto problemą. Numatoma išplėsti coca-cola pardavinėjimą, kad sumažėtų degtinės suvartojimas, tačiau iš to nesitikiama žymaus pagerėjimo. Prie visų kitų rūpesčių prisidėjo blogas praėjusių vasaros oras, kuris labai pakenkė derliui. Kirilas T. Mazurovas, 58 m. amžiaus Rusijos politbiuro narys, kietosios lini-

jos šalininkas, pareiškė, jog tirštai apgyventame Volgos upės slėnyje praėjusios vasaros sausra buvo net didesnė nei 1921 m. badmečio sausra. Dėlto Sov. Sąjungos vyriausybė yra priversta importuoti Kanados ir JAV javus. Kremlius, ruošdamasis 1973 m. derliui, visame krašte skatina imtis visokių priemonių būsimam derliui padidinti. Tam reikaliui paskelbtos premijos geriausiems sochozams ir kolchozams nuo 6000 iki 180.000 rublių. Be to, premijoms skiriamai autobusai, pirmosios pagalbos automobiliai ir kitos mašinos, 3.755 raudonosios vėliavos. Jaunimui numatyta paskirstyti 6000 žymenų. Anksčiau tokie konkursai kompartijos buvo laikomi "kapitalistiniais triukais", bet dabar jau ne.

Anglo patarimas

Londono "The Times" paskelbė savo politinio redaktoriaus Louis Heren straipsnį, kuriame jis siūlo Amerikai, eksportuojančiai savo kviečius Sov. Sąjungon, reikalauti, kad sovietai pasižadėtų pagerinti savo ūkininkavimo metodus, panašiai, kaip Indija. Esą su kiekvienu amerikiečių javų transportu į Sov. Sąjungą turėtų vykti žemės ūkio ekspertas, kaip kad daroma Indijos atveju. Esą vieną dieną sovietų ir indiečių badmetis gali sutapti. Tada ir Amerikos kviečiai negalės išmaitinti tiek milijonų badaujančių žmonių. Dėlto pasaulis esą negali sutikti su rusiškojo komunistinio ideologinio varžtais žemės ūkiui, nes jie sudaro grėsmę žmonijai.

Šias pareigas ėjo iki 1964 m., kovodamas su Britanijos pradėtu posūkiu į Europą, silpninančiu Britų Bendruomenę. Prieš mirtį šiam britų imperijos šalininkui teko patirti bene skaudžiausią smūgį — Britanijos oficialų įsijungimą š.m. sausio 1 d. į Europos Bendrąją Rinką.

Sergiejus Kurodkovas, 1971 m. rudenį nuo sovietų laivo į Britų Kolumbiją pabėgęs jūrininkas, nusišovė ar buvo nušautas Kalifornijoje. Jį išgarsino kelias valandas trukęs plaukimas per didžiules bangas, perėjimas į krikščionybę ir įsijungimas į pagrindinę religinę veiklą Kalifornijoje, iš kur buvo slapta siunčiamos Biblijos į Sovietų Sąjungą. Su juo buvusi Ann Johnson teigia, kad S. Kurodkovas nusišovė žaisdamas su revoliuieriu. Šiuo metu dar nėra paskelbta, ar tai buvo nelaimingas atsitikimas, ar nusižudymas, ar galbūt nužudymas. Pastarąjį galimybę įtaigoja perdauž daug nos tų sovietinių pabėgėlių savižudybės, kurias greičiausiai inscenizuoja KGB.

N. Metų dieną Princo Edvardo sala pradėjo savo šimtmečio iškilmes. Kanados federacijon ji yra įsijungusi 1873 m. Šia proga Kanados generalinis gubernatorius R. Michener prie pro-

Piliečių nuotaikos

Nemažą rūpestį sovietų vadams sudaro dabartinės jų piliečių nuotaikos. Dėlto milicija labai stropiai budi. Pvz. Maskvos Puškino aikštėje Konstitucijos Dieną buvo daugiau milicijos, negu demonstrantų. Mat, tą dieną keletas drąsulių bandė priminti rusams, kad Sov. Sąjungoje yra toks dokumentas, kuris "laiduoja" piliečiams suirinkimų, kalbos... laisvę. Drąsulių gretose buvo ir žymusis fizikas A. D. Sacharovas, kuris kartu su kitais, nusiėmęs kepures, stovėjo ties Puškino paminklini ištisą minutę. Milicija juos nufotografavo ir išskleidė: "Kodėl pasirinko Puškina? — klausia "U. S. A. World Report". — Todėl, kad jis kalbėjo prieš carus. Kodėl tiek milicijos, kad tiek mažai piliečių, atrodo, rūpinasi tokiais dalykais? Tai todėl, kad yra dar daug daug tokių, kuriems jie rūpi. Kremlius tai žino. Tokios žiemos pradžioje net ir 24 tylūs asmenys naujiesiems carams yra pavojingi."

Brežnevas Vengrijoje

Kai Brežnevas atvyko Vengrijon, kurią laiko okupavę sovietų kariniai daliniai jau 16 metų, ūkio planuotojai baiminosi, kad "didysis brolis" neįsakyti sustabdyti naujai įvesto ūkinio mechanizmo, nukreipto į Europos vakarus. Mat, jo dėka vengrai galėjo įvesti vakarietiško stiliaus laisvės ūkiniam gyvenimui ir mažiau sovietinių varžtų. Tačiau vengrai nustebo, kai Brežnevas pareiškė, kad naujoji sistema esanti gera. Jis matė Budapešto krautuvėse pilnas lentynas vakariečių gamybos prekių ir davė suprasti, kad Kremlius taip pat galėtų pasinaudoti tais vaistais...

Nubaudė lietuvį

Reuterio žinių agentūra Maskvoje paskelbė žinią, esą augščiausias Lietuvos teismas nubaudė 17 metų amžiaus Rikardą Truskauską 10 metų kalėti už dalyvavimą Kauno riaušėse. Kaip ir kitose bylose, ir šiuo atveju sovietai stengiasi pabrėžti, jog nubaustasis jaunuolis esąs "chuliganas", išprievartavęs mergaitę, dalyvavęs ištvirtėlių gaujoj. Tokioji būklė užsūnito tiesą neįmanoma, nes sovietai viską pridengia ir rodo tik tai, kas jiems naudinga. Tokį įtariamą reikią ir didžioji spauda, primindama R. Kalantą, Kauno riaušės ir jaunimo demonstracijas, reikalaujusias Lietuvos laisvės. Pateikdama ir sovietinę nuomonę apie demonstracijas, didžioji spauda priduria: "Vis dėlto neneigiama, kad tautiniai jausmai yra gyvi Lietuvoje, daugiausia katalikų apgyventoj respublikoj, kurią 1940 m. aneksavo Sovietų Sąjunga". Atrodo, kad kartu su R. Truskausku buvo nuteisti ir kiti jaunuoliai įvairiom bausmėm, tačiau kol kas apie tai nėra tikslesnų žinių. Tai rodo, kad Kauno riaušių byla tebėra nebaigta. Rs.

Pasaulio įvykiai

PREZ. R. NIKSONAS SUSTABDĖ HANOJAUS IR HAIFONGO BOMBARDAVIMĄ, kai buvo gautas S. Vietnamo sutikimas vėl atnaujinti taikos derybas Paryžiuje. Amerikiečių lėktuvai dabar bombarduoja tik karinius taikinius S. Vietname ir pietus nuo 20-tos paralelės. Paryžiu grįžo prez. R. Niksono patarėjas H. Kissingeris ir pagrindinis S. Vietnamo derybininkas L. D. Tho, tačiau Prancūzijos prez. G. Pompidou derybų atnaujinimą sutiko skeptiškai, numatydams eilę kliūčių kelyje į taiką. Komunistų užsispyrimą gali sustiprinti JAV kongrese daugumą turinčių demokratų atstovų atviras grasinimas nutraukti karo finansavimą, jeigu iki sausio 20 d. nebus išspręstas Vietnamo taikos klausimas. Prez. R. Niksonas, pasikvietęs kongreso vadus pasitarti karo ir atlyginimų kontrolės reikalais, didžiąją pokalbio dalį Baltuosiuose Rūmuose surengtuose pusryčiuose skyrė Vietnamo problemai. Pasak šiam pokalbyje dalyvavusio vieno senatoriaus, prez. R. Niksonas Paryžiaus taikos derybose siekia amerikiečių karo belaisvių grąžinimo, karo paliaubų, teisės P. Vietnamui demokratiniu keliu pasirinkti savo vyriausybę ir nori, kad taikos sutartis galėtų Laosui ir Kambodijai. Komunistai, atrodo, dar nėra atsisakę minties jėga ar klaida perimti valdžią Saigone. P. Vietname jie jau sustiprino S. Vietnamo reguliarios kariuomenės ir partizanų karinius veiksmus. Pentagono pranešimu, amerikiečių aviacija į rytus nuo Haifongo uosto pirmą kartą užtiklo tris Sovietų Sąjungos S. Vietnamui parūpintus karo laivus, ginkluotus raketomis. Vienas tų laivų buvo paskandintas, du — apgadinti.

PROTESTO BALSAI

Popiežius Paulius VI ragino pasaulį 1973 m. siekti taikos visose šalyse, neminėdamas nei Vietnamo, nei Artimųjų Rytų, kur smilksantis karo žaidimas kiekvieno momentu gali prasisveržti nauja liepsna. Kitaip pasigėlę komunistų kontroliuojama Italijos Bologna miesto tarpyba, N. Metų sutikime aikštėje sudeginusi amerikietiško "B-52" bombonešio ir Laisvės statulos imitacines kopijas. Svedijos premjeras O. Palme su opozicinių partijų vadais vis dar bando surinkti 2 milijonus švedų parašų, reikalaujančių visiškai sustabdyti S. Vietnamo bombardavimą. Si akcija jau išsukė Vašingtono reakcija — Švedija buvo paprašyta sausio 8 d. atsaukti ambasadoriaus nepakeisti kitu. Iš JAV ambasados Stockholm jau yra grįžęs ne tik ambasadorius, bet ir reikalų vedėjas. Australijos uostų darbininkų unija pradėjo boikotuoti amerikiečių laivų įskrovimą. Dėl šio žingsnio aštrių priekaištų susilaukė naujasis darbiečių premjeras G. Whitlam iš jį rinkimuose rėmusios spaudos, kuri norėtų tiesioginių premjero įsikišimų sustabdyti unijos vykdomą boikotą. Tomis pačiomis priemonėmis australų laivams atsiliegti amerikiečių uostų darbininkų unijos JAV. Jų laivų įskrovimas susilaukė boikoto Niujorke, Bostone, Tampoj, Charleston bei kituose uostuose. Tai, žinoma, liudija amerikiečių darbininkų antikomunistines nuotakas ir jų tvirtą paramą prez. R. Niksonui.

KANADOS LAIKYSENA

Staigmena tenka laikyti Kanados užsienio reikalų ministerio M. Sharp pasiūlytą ir federaciniame parlamente primtą rezoliuciją, reikalaujančią nebombarduoti Hanojaus ir Haifongo. Šios rezoliucijos tikslas inicijuoti tarp jų mažumos vyriausybės vadovaujantis liberalų premjeras P. E. Trudeau. Rezoliucija griežtai pasmerkė buvęs konservatorių vadą ir premjerą J. Diefenbakerį kaip nepateisinamą klišimą į Kanados pietinio kaimyno reikalus. Jis taipgi pabrėžė, kad Kanados parlamentas pirmą kartą savo istorijoje tokia rezoliucija kritikuoja kitą valstybę. J. Diefenbakeris ir trečdalis parlamento narių boikotavo žodinį rezoliucijos priėmimo balsavimą neatėjimu į parlamentą. Priimtoji rezoliucija pasiusta Paryžiu ir taikos derybas. Joje tik puse burnos teprasisitariama, kad visos derybos vedančios šalys turėtų vengti jom kenkiančių karinių veiksmų, bet atvirai reikalaujama, kad JAV neatnaujintu Haifongo ir Hanojaus bombardavimą. Britanijos premjerui E. Heath taip pat buvo daromas svaidimas pradėti diskusijas parlamente Vietnamo klausimu, bet jis at-

NORI REPARACIJŲ

JAV atstovas Jungtinėse Tautose G. Bush pasiūlė į šią organizaciją stebėtojų teisėmis atsiųstam R. Vokietijos atstovui H. Gunertui pradėti diplomatinį santykių užmezgimo pokalbį. Abi Vokietijos, atrodo, ruošiasi įstoti į Jungtines Tautas. Tačiau R. Vokietijai kliūčių gali daryti Izraelis, kur vis garšiau imama kalbėti apie R. Vokietijos reparacijas už jos teritorijoje nacių kankintus ir nužudytus žydus. V. Vokietija per pastaruosius 20 metų Izraelio valstybei ir nukentėjusiems žydams už nacių padarvą skriaudas atsiųsino \$5 bilijonais. R. Vokietijos komunistinė vyriausybė ne tik atsisakė mokėti reparacijas, bet ir užėmė Maskvos padiktuotą politinę liniją prieš Izraelį Artimųjų Rytų įvykiuose.

Tėviškės žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Namkraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

KADA PRISIMENAMI VERSLININKAI

AL. GIMANTAS

Aiškinti, kad lietuviai kaip tauta nėra linke į verslus, ne-reikėtų. Aplinkos pavyzdžiai kal-ba aiškiais faktais. Tiesa, gyve-nant laisvos ekonominės san-tvarkos kraštuose lietuviškasis nerangumas verslui, nesidomė-jimas juo keičiasi, tačiau dar nėra pakankamas.

Imkime pvz. savojo jaunimo augštesniojo mokslo klausima. Tėvai čia dar gali turėti nemažą įtaką ir balsą. Dažniausiai jų įtaigojimai sukasi apie profesinį pasirušimą (medicina, inžine-rija ir pan.). Tai, aišku, labai ge-rali. Gaila tik, kad tiek mažą pa-skatos eiti į verslą, amatus. Tai laikoma lyg ir žemesnės vertės užsiėmimu ir tiek. Kaikas laiko negarbe visai šeimai, jei dukra ar sūnus ima ruoštis kuriai nors verslo ar amato šakai. Mes už-mirštame (ar nenorime žinoti), kad sėkmingam verslininkui itin svarbios ir augštesniosios studijos, kaip sąskaitybą, vers-lo administraciją, psichologiją, santykius su vartotoju ir apla-mai su publika, vadovavimas verslui ir eilė kitų šakų, kurios dažniausiai studijuojamos tik kolegijoje ar universitete. Miela stebėti, kad tautiečiai po trupu-tį vis stipriau randa vietą vers-lo pasaulyje. Čia turbūt pirmą-ja nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo įstaigos, moteliai, apartamentiniai namai, krautu-vės, bet kur kas mažiau imonių. Daug kas mato, kad turint savą-jį verslą galima išlaikyti savąją asmeninę nepriklausomybę ir susilaukti pilnai patenkinančių medžiaginių rezultatų. Dirbda-

mas už savitainę ar mėnesinę algą didesnės ekonominės ne-priklausomybės niekad neturė-si, tuo tarpu versle galimybės visada bus didesnės.

Šioje vietoje tenka prisiminti ir vieną nevisur ir nevisuomet teigiamą reiškinį, būtent, nepa-kankamą tautiečių dėmesį savie-siems. Dar daug kur lietuviai verslininkai ir amatininkai galė-tų ir turėtų rasti didesnę dėmesį bei pritarimą iš savųjų tautie-čių. Nesinorėtų tikėti, kad koks nors pavydo jausmas lemtų, ta-čiau yra atvejų, kur lietuviai ne-sinaudoja savųjų tokių ar kitokių patarnavimų. Tokia laikyse-na dar vis jautčiama ir matoma.

Antra vertus, bendrosios lie-tuvių veiklos judintojai iš mūsų verslininkų visada daug laukia ir tikisi. Jie niekad neužmiršta-mi, kai reikia mecenatų įvairiom projektam vykdyti, programom spausdinti, loterijom paremti ir t.t. Todėl nesunku suprasti mū-sų verslininkų nusiskundimus, kad jieškait lėšų jie niekad ne-užmirštami, bet iš savųjų nevisuomet ir nevisur sulaukia klientų. Dar daug kas naudojasi svetimųjų patarnavimu, kai ša-lia yra nė kiek neblogesnė ar net ir geresnė lietuviška versla-vietė.

Savo metu prof. P. Salčius siūlė kooperacinę Lietuvą. Tas raginimas, bent iš dalies, buvo įgyvendintas ir suprastas. Išeivijoje, bent kol kas, visos tos kuklios pastangos dar vis remiasi indivi-dualiais bandymais, lyg ir už-mirštant gal net svarbesnę koo-peracinę idėją.

Pastaraisiais metais paaikš-jo, kad sovietų pavertoje Lie-tuvoje yra nepaprastos drąsos žmonių. Vienas tokių yra ir ku-nigas Albinas Dumbliauskas, jėzuitas. Po II D. karo jis pasi-reiškė kaip uolus kunigas, dir-bęs įvairiose parapijose. Kai so-vietinė valdžia atėmė jam leidi-mą dirbti kaip kunigui, jis gavo šoferio vietą vienoje ligoninėje ir tuo būdu galėjo patarnauti sa-vo tikintiesiems. Ir čia netekęs darbo, jis persikėlė į Kazachsta-ną, kur tesė kunigo darbą tarp tenykščių lietuvių ir kitų tauty-bių žmonių. Ten jis sutelkė apie save keletą žmonių, suorga-nizavo lyg ir parapiją. Iš tūri-mų žinių matyti, kad kun. A. Dumbliauskas kartu dirba džio-vinininkų sanatorijoje kaip šofe-ris. Jos tarnautojai, kompartijos paleipti, sušaukė specialų susirinkimą, kuriame kalbėtojai juodino lietuvių kunigą už jo re-liginę veiklą. Kun. A. Dumb-liauskas laikėsi drąsiai, atrėmė visus kaltinimus, tačiau partija perdavė bylą prokuratūrai. Va-karuose gautame laiške kun. A. D. rašo: "Kuo aš kaltas, kad žmonės jaučia norą neprarasti savo tikėjimo, išpildyti bent tai, kas yra būtinausia? Argi gydy-tikais gali atsakyti savo pagalbą sunkiai sergančioms ligoniu? Juo labiau kunigas neturi teisės nusisukti nuo tų, kuriems jis tu-ri šventą pareigą padėti jų sie-los reikaluose. Ir tuo aš didžiuo-juos, kad Dievas duoda progos būti pažemintam ir pakentėti dėl Jo vardo. Mūsų pareiga yra melstis ir aukotis už tuos, kurie persekioja Dievo Bažnyčią".

Kun. A. Dumbliausko pavar-dė lino išgarsinta ir rusiškoje Kazachstano spaudoje. Kustana-jaus komunistų partijos gorko-mo ir rajono darbininkų deputatų tarybos organe "Leniniskij Put" (Lenino Kelias) 1972. IX. 21 188 nr. M. Kuprina paskelbė rašinį, juodinantį kun. A. Dumbliauską. Iš jo matyti grasi-dvasinė ir fizinė vergija. Štai to straipsnio vertimas. (Antraštės — "T2" redakcijos. Straipsnis pavadintas — "Humanizmas ne-reiškia atleidimo").

Lietuvis kunigas Kazachstane

Nubaustas okupuotoj Lietuvoj, atsirado Kazachstane, kur vėl persekiojamas

Soferis sanatorijoj

Prieš kiek laiko Kustanajaus rajono džiovininkų dispenserio (sanatorijos) kolektyvas savo su-sirinkime svarstė laikraščio pranešimą apie dispenserio šoferio Albino Dumbliausko antvisuo-meninę veiklą. Aišku, kad trumpame rašinyje nėra imano-ma smulkiau nušviesti Dumb-liausko dvilypio gyvenimo tam-siųjų pusių. Tad susirinkimo da-lyviai pateikė negražių faktų, kurie charakterizuoja Dumb-liauską kaip piktą žmogaus ne-kentėją, kuris sugeba grubiai nuskriausti moterį, vargan įstumti žmogų, jeigu mato, kad šis nepasitarnaus jo "užkulisi-niams" interesams. Bet jis apsi-meta esąs malonus, geras drau-gas tiems, kurie, jo manymu, bus galima panaudoti kaip pa-galbininkai. Susirinkime buvo pateikti dokumentai, kurie metė šviesos į menką ir tamsią šio kunigo asmenybę. Tuos doku-mentus turi komisija, prižiūrin-ti, kad būtų laikomasi įstatymų, kuriais yra tvarkomi religiniai kultai. Toji komisija veikia prie Kustanajaus vykdomojo komite-to.

Lietuvoje

Didžiojo Tėvynės karo metu, kai visa sovietų tauta, visų tau-tybių žmonės, Albino amžius, su ginklu rankoje gynė nuo prie-šo socialistinę Tėvynę, kartu ir jo gimtąją Lietuvą, — Albinas ramiai sau gyveno. Trejus me-tus (1943—1946) Dumbliauskas praleido Pagryžuvio jėzuitų vie-nuolyne. Ten jis baigė veidmai-nystės, dviveidiškumo ir didelio apskrūmo mokslą. Neveltui jau nuo seno žodis "jėzuitas" yra ta-pęs klatingumo sinonimu. Tuo žodžiu yra vadinamas toks žmo-gus, kuris savo tikslui pasiekti panaudoja visokią niekšybę. Štai kas žodyne sakoma apie "jėzuitą": jėzuitai niekad neat-sisakė savo reikalui panaudoti apgaulės, veidmainystės, šnipi-nėjimų, žmogžudysčių; jėzuitų

šūkis: "Tikslas pateisina prie-mones". Albino Dumbliausko tikslas yra nusakomas neapy-kanta visam, kas yra sovietiška.

Religinė veikla

Po karo, 1946 m. rudenį, jis įstojo į Kauno kunigų seminari-ją. Kai gavo baigimo dokumen-tą, jis ėjo kunigo pareigas įvai-riose Lietuvos TSR parapijose. Tačiau jėzuitas nesirūpino reli-ginių pareigų atlikimu. Jo pa-grindinis užsiėmimas buvo visai kitas. Dėl sovietinių įstatymų pažeidimo iš Dumbliausko buvo atimta teisė dirbti religinį dar-bą tikinčiųjų tarpe. Tada jis griebišė šoferio amato. Tačiau jis nepasikeitė. Jis juodino so-vietinių žmonių gyvenimą, kvai-lino paauglius, norėdamas iš jų paruošti sau pagalbininkų. Ne-kartą apie Dumbliauską rašė Lietuvos laikraščiai ir net vie-nas satyrinis žurnalas. Jis išvy-ko iš Lietuvos ir pasirodė Kus-tanajuje, tikėdamasis, kad čia niekas nesužinos apie jo buvu-sią veiklą.

Kazachstane

Jis nepranešė nei tikintie-siems, nei vykdomojo komiteto religinių reikalų įgaliotiniui, kad jam buvo uždrausta eiti ku-nigo pareigas. Visa tai jis nuslė-pė. Ir taip jam pavyko gauti lai-kinį leidimą atlikti religines pa-reigas bažnyčioje. Tačiau ir čia jis grįžo prie savo senų darbų. Religija jam tėra kaukė, po ku-ria jis paslepia savo dviveidišką, veidmainišką ir išnaudotojo veid-ą. Dumbliausko laiška kunigui vykdo-majam komitetui ir kažkokiam Anicetui, kuris gyvena užsieny-jė, parodo, kad jis nieko neišmo-ko iš savo gyvenimo praeities. Humaniską su juo sovietų val-džios elgesi jis išsiaiškino kaip visko atleidimą ir nutarė galės daryti, ką tik nori.

Susirinkime

Susirinkime Dumbliauskas laikėsi drąsiai ir aikiplėšiskai. Jis visai negalvojo prisipažinti,

kad yra nusakaltes prieš visuo-menę. Jis bandė vaidinti gera-dario ir net kovotojo už teisin-gumą vaidmenį. Jis nebūtų jė-zuitas, jeigu nepanaudotų net to susirinkimo, veidmainiškai pul-damas oficialius miesto vykdo-mojo komiteto atstovus ir reli-ginių reikalų įgaliotinį prie ap-skrities vykdomojo komiteto. Jis neigė tai, kas buvo akivaiz-du, apsimesdamas nekaltu avi-nėliu. Tik po to, kai prie miesto vykdomojo komiteto veikiančios sovietinių įstatymų, liečiančių, religinius kultus, priežiūros ko-misijos narys I. H. Živogledas susirinkinius painformavo apie apie Dumbliausko laišku Anice-tui turinį, tada dingo Dumb-liausko karingumas. Iš viso ko matyti, kad laiške minimas Ani-cetas yra svarbi figūra. Jis nėra eilinis tikintysis katalikas. Į jį galima kreiptis prašant paga-lbos, galima gauti iš jo kišeninį magnetofoną, mažo formato re-liginės literatūros ir per jį gali-ma paveikti Vatikano radio transliacijas. Ne, Dumbliauskas rašo ne paprastam mirtingajam: "Būtų labai gera, — rašo jis Anicetui, — kad tasai kalbėto-jas iš Vatikano radio rusų kal-ba parodytų daugiau energijos. Mūsų dvidešimtajame amžiuje tyrliaukinis žmogus priima tik tą, kas yra jėga įdedama. Tasai kitas kalbėtojas, berniukas ar mergaitė, nors ir kalba monoto-niškai, jau yra geriau girdimi. Bet tasai senis, kol pasakys an-dą, kol prisirengs pasakyti žo-dį, klausytojai sukelia tik šypsnį. Jaunimas jo klausyda-masis mano, kad tenai, Vaka-ruose, tiki tik seniai, o jauni-mas jau nebetiki. Pasiklausykite Monte Carlo. Iš ten perduo-dama programa taip, kad net žė-mė dreba". (Dumbliauskas turi galvoje Monte Carlo antisovieti-nes transliacijas į Sovietų Są-jungą).

Toliau laiško autorius nutarė pagasinti: "Pasistenkite išpil-dyti mano prašymus. Jeigu mes drauge su jumis įtemptai ne-dirbime, tai komunistai laimės visame pasaulyje. Tada ir jums atsiras vieta Sibire."

Iš šių žodžių jau aiškiai ma-tyti kam tarnauja ir kokius tiks-lus siekia Dumbliauskas. Jis tar-nauja tiems, kurie veda neatlai-džią kovą prieš komunizmą.

Kaltinimai

Albinas Dumbliauskas bandė susirinkime pavaizduoti save kaip nepaprastai gera, jokio sa-vanaudiškumo neturintį žmogų. Štai, aš pas save laikau iš pasi-gailėjimo ir visiškai be atlygini-mo svetimus žmones. Ne tik ne-imu mokesčio už kambarį, bet juos iš savo kišenės maitinu, girdau. O man, vienam žmogui, ar daug reikia? Kas lieka, ati-duodu žmonėms. Tačiau kun. Dumbliauskas yra iš tikrųjų toks nesavanaudis? Ne. Štai fak-tai. Dažnai sutaną slėpdamas

valizoje, kunigo teisių nustojes Dumbliauskas išvažiuoja į kaimus "uždarbiauti". Už diev-meldystę Dumbliauskas ima po 5 rublius nuo asmens. Jis nesi-važo imti pinigų net iš ligis-tos senelės. Pavyzdžiui, Borovs-kė tikinčioji Monika Lampert jam atidavė paskutinius savo pi-nigus, kuriuos buvo sutaupiusi reikalingiems vaistams pirkti. Ir tas "geriausias", "nesavanau-diškiausias" dievo tarnas paėmė tuos pinigus, kad jais maitintų savo jauną gyventoją Kastytį Kriščiukaitį. Iš tokių pat pajau-mų ilga laiką buvo išlaikomas kitas Albino inamūs — 30 metų amžiaus Algirdas Palekas. Tie-sa, dabar jis dirba džiuvos dis-panseryje kaip elektrikas. Jis paskirūpino gauti darbą, kad miesto organai nesiimtų prieš jį priemonių ir nenubastų kaip dykaduonio.

Be minėtos Monikos Lam-pert, Dumbliauskui tą pat dieną davė po 5 rublius to paties sov-chozo pensininkės Kotryna Wolf, Sofija Knorr, Kotryna Vogleč. Šių pavyzdžių pakanka įstikinti, koks "nesavanaudiš-kas" yra dievo tarnas Albinas.

Visiškai aišku, kad ne šeim-i-ninko galeistingumas, bet kiti motyvai subūrė po vienu stogu vyrų ir moterų draugiją. Tai sa-votiškas vienuolynas. Jame gy-vena Albinui atsidavę vienuo-liai, kurie jam padeda visuose dievui patinkamuose ir pasauli-niuose darbuose.

Nutarimas

Apskrities džiovininkų dis-panserio (sanatorijos) darbuoto-jų susirinkime papasakoti fak-tai labai aiškiai atskleidė Albi-no Dumbliausko antvisuomeni-nę veiklą ir sistematišką sovie-tinių įstatymų pažeidimą. Todėl kolektyvas padarė griežtą, bet teisingą nutarimą: visą medžia-gą, kuri buvo susirinkime svars-tyta, perduoti prokuratūrai, kad ji imtųsi atitinkamų plemionių sustabdyti žalingai Dumbliausko veiklai.

Susirinkime kalbėjo, be mie-sto vykdomojo komiteto atitinka-mos komisijos nario Živogledo, dar vyresniojo sesuo L. F. Gluš-ko, gydytojai Z. F. Zvanec, P. B. Šilejeva, sesuo L. A. Anochina, rentgeno laborantas D. L. Zujev ir kiti. M. Kuprina

Švyti juodinimas

Nors straipsnis labai steng-tasi suniekinti kun. A. Dumb-liauską, nepagalėta sutirštintų spalvų, tačiau kiekvienas skai-tytojas mato, jog juodinamas žmogus vien už tai, kad dir-ba religinėje srityje. Juk net pa-gal sovietinę konstituciją jis tu-ri teisę tai daryti. Dėlto visi tie kaltinimai atrodo ne kaip pa-sermerkimas, o kaip pagerbimas. Tas pertempimas, spalvų sutirš-tinimas kaip tik ir atskleidžia tikrąją būklę. Budelių amatas — visus juodinti. Bet tai amatas, kuris niekam garbės nedaro. Kun. A. Dumbliauskas, nors ir juodinamas, švyti kaip drąsaus kovotojo figūra. Ms.

A+A

Feliksui Gikiui

mirus, BALTAKIŲ šeimai, IRENAI, JONUI ir NATALIJAI, Gikių giminėms bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir velionies intencija skiriame šv. Mišias, kurios bus aukojamos šv. Jono Kr. bažnyčioje š.m. sausio 13, šeštadienį, 7.30 v. ryto.

J. Rugys

P. Čečys

A. Čirūnas

P. Karaliūnas

B. Trukanavičius

V. Krikščionas

Brangiai Mamytei

A+A Mikalinai Šubelkienei

Lietuvoje mirus, jos dukrą BRONĘ VENSLOVIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Gedrimų ir Kezių šeimos

A+A Bronei Survilienei

Čikagoje mirus, jos dukroms — dr. ALDONAI NAKU-TIENEI, DANUTEI-GENEI BARKAUSKIENEI ir BRONEI MYLONIENEI su jų šeimomis bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Birutė ir Kazimieras Vilčinskai

Danutė ir Juozas Daniai

Sofija ir Vincas Bilevičiai

Mūsų kredito unijos narei

A+A Teresei Mačiulienei

mirus, jos vyrui ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Lietuvių pėdsakai Montrealyje

Vyt. Širvydas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Trūksta laikumo

Rasti anų laikui tikslias datas ir faktus nėra lengva. Daugu-ma dalyvių jau mirę ar primir-šę. Nors Montrealy dabar gyve-na daugiau apsišvietusių lie-tuvių, bet dar spaudoje neparodė suomiško "šišo" pabūti istori-kais ir neleistį Montrealio lie-tuvių praeičiai nuplaukti šv. Lau-ryno upe į Atlantą, o iš ten į Baltiją.

Pagal minėtus šaltinius, Mon-trealio arkivyskupija šv. Kazi-miero parapiją oficialiai pripa-žinusi 1916 m., kai jau buvo pastatyta bažnyčia, bet pirmas oficialus parapijos komiteto po-sėdis įvyko 1913 m. vasario 1 d. Turbūt šio komiteto fotogra-fija knygoje "Lithuanians in Canada" 41 puslapyje? Parašas skelbia "pirmojo parapijos ko-miteto Montrealy" fotografiją (joje ir klebonas kun. J. Vyš-niauskas), bet data — 1912 m. Gal klaida? Komitetą sudarė: J. Smilingis, V. Apanavičius, Anta-nas Jonikaitis, Kreivaitis, Plip-lys, Jonas Kajeckas ir Jonas Girdauskas. Visi jau mirę; dau-guma — Montrealy, tik Plipol-ys grįžo į Lietuvą ir ten mirė. Kun. Kučo metais komiteto, ro-dos, nebuvo ir nežinia, kaip šv. Kazimiero draugija, parapijos įsteigėja, savo veiklą 1907-1912 m. domėjosi ar globėjo.

Neveniodi aiškiniimai

Burtis ir draugijas ano meto Montrealio lietuvių, kurių bu-vo apie 300-400, vertė pirmiau-sia reikalas turėti pašalpas li-gos ir mirties atvejais. J. Kar-delis Liet. Enciklopedijoj rašo, kad 1904 m. įsteigė šv. Anta-no ir šv. Povilo (neįprastas su-gretinimas!) pašalpinė draugija, kuri sekančiais metais iširo, nes nariai buvo be patyrimo, be mokslo.

Vargu ar tai buvo pagrindinė priežastis, nes šiai draugijai pa-irus tais pačiais metais spalio 22 d. įsteigė šv. Kazimiero drau-gija, apie kurią J. Kardinelis pa-teikia tokių žinių:

1905 m. spalio 22 d. susiorganiza-vo šv. Kazimiero draugija. Jos ini-ciatyva vėliau (1907 m.) suorgani-zuota pirmoji lietuvių katalikų šv. Kazimiero parapija ir tais pat me-tais jos narių iniciatyva įsteigta DLK Vytauto neprigulmingas klubas, su kuriuo pašalpinė draugija šv. Kazi-miero susilijo 1934 m. (L. E., t. XIX, p. 238).

Knygoje "Lithuanians in Ca-nada" to meto dalykai šitaip pris-tatomi:

"Is Amerikos atvykęs J. Aleksand-ravičius kalbino įkurti draugiją, ku-ri ne vien jungtų visus Montrealio lietuvius, bet ir būtų parapijos bran-duos. Tokiu būdu, 1905 m. spalio

Montrealio lietuvių aktoriai, suvaldinę 1932 m. "Kęstutį" šv. Kazimiero pa-rapijos salėje

"Prikelkime miegantį milžiną"

Šiaurės Amerikos lietuvių studentų suvažiavimas Klevelande

1972 m. lapkričio gale įvyko Šiaurės Amerikos lietuvių studentų Sąjungos 22-asis suvažiavimas. Grįžo prie LSS veiklos lopusio — Klevelando beveik du šimtai studentų ir filiterių. Juos sutraukė, be abejonės, tai, kas visuomet sugundo jaunimą vykdyti suvažiavimus, būtent, pramoga. Bet tuo pačiu metu ir suvažiavimo tema sukėlė susidomėjimą: "Prikelkime miegantį milžiną!"

Suvažiavimo pagrindinis uždavinys buvo kreipti ypatingą dėmesį į LSS veiklos orientaciją, pabrėžiančią lietuvių studentų vaidmenį universitetuose. Šia mintimi suvažiavimą pradėjo kun. K. Pugevičius, ketvirtadienio vakare kalbėdamas tema "Lietuviškoji veikla universitetuose". Milžino kėlimas prasidėjo sekancią dieną darbo posėdyje, kuriame buvo keliami sąjungos organizaciniai klausimai. Susirinkusiųjų atsiliepimai kėlė reikalingą naujai nustatyti sąjungos tikslus ir veiklą kreipti į universitetus, jei sąjunga norima išlaikyti gyvą.

Tą pačią dieną pagaunančiai kalbėjo dr. J. Stukas, buvęs Lietuvos vyčių pirmininkas, iš New Jersey. Jo tema buvo "Lietuviška kultūra ir 'mass media'". Jis aiškino, kaip pasiekti amerikiečių radiją bei televiziją, ragino nepalaidoti LSS.

Vėliau įdomų pranešimą apie Lietuvos atstovybių likimą skaitė Valdemaras Sadauskas iš Čikagos. Sekė simpoziumas tema: "ALTOs ir VLIKO ryšiai su jaunimu". Kalbėjo VLIKO pirminkas J. K. Valiūnas. Čia buvo

Rašo moksleivė iš Lietuvos

Dėdė Antanai ir teta Brone! Dėkoju už vaizdelį ir fotonuotrauką. Mes jaučiamės gerai. Jau beveik du mėnesiai praėjo nuo mokslo metų pradžios. Siemmet man sekasi: į namus dar neparnešiau nei dvejetainio, nei trejetainio. Kol kas renku penketus ir ketvertus. Bet pažūrėjus, kaip bus toliau. Žinoma, nepagalvoję, kad seniau aš blogai mokiausi. Ne, trejetas man — retas svečias, o apie dvejetuką nei kalbėt neapsimoka: pasitaiko kartais per žioplumą, ir tai tik 1—2 kartus per metus.

Tėvyne palikote prieš daugelį metų. Ir Jums tikrai būtų malonu prisiminti tą mielą širdį krašto, kur prabėgė gražiausias gyvenimo metai. Lietuva — tai tyro gintaro lašas. Ją apdainavo dainininkai, poetai. Čiurlenantiys klounais upeliai, platus galingas Nemunas, nebija vėtrų, audrų tūkstantmečiai žuolynai sužavėjo ne vieną širdį. Lietuvai savo tėvyne laikė rašytojas Adomas Mickevičius, o save lietuviu — prancūzų poetas Oskaras Milašius. Jis rašė: "Ateikite, aš jus nuvesiu į keistą, šlamesio kupiną, miglotą šalį. Čia visi daiktai turi spalvas, prisiminimai apgaubtas... Tai Lietuva". Jeigu ją myli kiti, tai ką kalbėti apie save? Mes, lietuviai, kur besame, kokiame pasaulyje krašte gyvename — paliekam savo šaknis Tėvyne, taip nepastebimai įaugusios į gimtąją žemę.

Turbūt perliuti nuklydau. Bet ką darysi, kitaip rašyti nemoku. Labai myliu literatūrą, poeziją. Nieko neišneša parašyti paprastai, neįterpus vaizdingo epiteto ar sinonimo. Ar tai būtų rašto darbas, apsakymas, ar laiškas — rašau vienodai. Lietuvių kalbos mokytoja man sako, kad turiu talentą, ir kiekvieną dieną dienelę man kalba, kad rašyčiau apsakymus.

Ledo ritulys ir dailusis čiuotadienio vakaro iki sekmadienio kainuos asmeniui \$7, įskaitant maistą ir kambarį (kiekvienas turi atsivežti miegamąjį ir valgomą įrankius). Transportacijai bus stengiamasi sudaryti automobilių vilkstinę.

Visi studentai, kurie norėtų važiuoti į šią žiemą iškyla, turi iki sausio 11 d. atsiųsti \$7 adresu: Algis Senkus, 72 Morning-side, Toronto 159, Ont. Be to, prašom įrašyti pavardę, adresą, telefoną ir pažymėti ar važiuos savo automobiliu ir ar gali ir kiek priimti žmonių. Kas neturi važiuavimo priemonės, prašom pažymėti — neturiu.

Isteigtas L. S. Klubas iki šiol neturi nuolatinį rėmėjų. Finansai ir pasisekimas priklauso nuo to, kiek studentų dalyvauja parengimoje.

Prašom visus studentus įsijungti į klubo veiklą.

paliesta susikaldymo problema.

Po to buvo pasikalbėjimas su advokatu Z. Butkum ir gyd. Butkiene, neseniai atvykusiais iš okupuotos Lietuvos. Tik gaila, kad labai trumpai kalbėjo.

Seštadienio darbo posėdis turėjo greičiau baigtis, tačiau apsimokėjo laukti naujųjų veiklos gairių galutinio nustatymo.

Nutarta pridėti prie LSS statuto šiuos tikslus:

a. Skatinti kultūrinę ir visuomeninę veiklą universitetuose, kuriuose yra lietuvių bei lietuvių reikalais besidominčių asmenų.

b. Rūpintis studentams studijavimo galimybių sudarymu bei pagerinimu, juos informuojant bei organizuojant medžiaginę paramą.

c. Skatinti lietuvių studentų draugišką santykiavimą su kitataučiais studentais ir atstovauti lietuviams studentams vietiniuose universitetuose.

Taip pat užsibrėžta paskirti ryšininkus įvairių vietovių universitetuose, kurie palaikytų ryšius tarp centro valdybos ir tų vietovių studentų bei susidomėjusių asmenų.

Mano kelias į sąmoningąją lietuviybę

Mano kelias į sąmoningąją lietuviybę buvo man sunkokas.

Esu gimęs Australijoje, ir nelaimei — mano tėvai apsigyveno toli nuo Adelaidės miesto, kuriame vyksta visa lietuviškoji veikla ir yra daugiau progų susitikti su lietuviais, ypač tokio pat amžiaus, kaip aš pats.

Adelaidės mieste, esančiame už 20 mylių nuo mano gyvenamosios vietos, yra Lietuvių Namai, o juose ir lietuviška Australijos Lietuvių Bendruomenės savaitgalio mokykla, kurią aš lankiau 8 metus. Ačiū už tai mano tėveliams. Belankydamas mokyklą, dalyvavau ir lietuvių skautų organizacijoje. Stropiai lankiau mokyklą; patiko lietuvių kalba, o ypač Lietuvos istorija.

Kai baigia lietuviškąją savaitgalio mokyklą, jos vedėjas p. Statnickas, lietuvių kalbos mokytoja p. Urbonienė ir istorijos mokytojas p. Maželis man patarė neakivaizdiniu keliu studijuoti lietuvių kalbą bei literatūrą. Pedagoginiame Lituanistikos Institute, kuris yra Amerikoje, Čikagos mieste. Gavęs patarimą iš tėvų, sutikau ir šiuo savo pasirinkimu irgi esu labai patenkintas, nes jaučiu, kad ne nutolstu nuo lietuvių kalbos, bet vis ją turtinu. Susipažinau su lietuvių literatūra, labai pamėgau savo lektorių, nors dėl didelių nuotolių su jais ir nesustinku. Dabar vis man atrodo — darsiu sąmoningąsias lietuvių.

Norėčiau tą užsibrėžtąjį tikslą greičiau pasiekti. Bet ir vėl klūti — High School egzaminai. Manau, kad pasiekęs augstąjį mokslo, būsiu naudingas lietuvių.

Neatsižvelgdamas į tai, kad reikia daug ruoštis egzaminams, stengiuosi, kiek sąlygos leidžia, atlikti negašdamas ir Instituto lietuviškus darbus, ypač kad labai gražius paraginimus, įvertinimus ir linkėjimus gaunu iš savo Ped. Lituanistikos Instituto lektorių.

Labai gaila, kad mirė Instituto direktorius a. a. Domas Velička. Dabar jau tas neakivaizdinio skyriaus direktoriaus ir lietuvių literatūros dėstytojo pareigas perėmė lietuvių kalbos lektorius Ignas Serapinas, kuris mane taip pat padrąsina ir pakelia norą dirbti. Už visa tai jam esu taip pat labai dėkingas.

Aš noriu būti sąmoningas lietuvis ir dabar jau pilnai esu įsitikinęs, kad lietuvių kalba, lietuvių literatūra bei Lietuvos is-

Kitos rekomendacijos buvo, kad LSS nariai dalyvavimu paremtų Pietų Amerikos lietuvių kongresą; stengtųsi savo universitetuose įvesti medžiagos apie Lietuvą, apie lietuvių ir jų veiklą; supažindintų universitetų visuomenę su šia medžiaga, ruošdami parodas, minėjimus...

Seštadienio programa nesibaigė rezoliucijų patvirtinimu. Po R. Sakadolskio nuosirdžių pasisakymų apie įspūdžius iš jaunimo kongreso įvyko naujos LSS centro valdybos rinkimai. Išrinkti iš Klevelando: Rimas Aukštuolis, Vytautas Zagarskas ir Marytė Idzelytė.

Paskutinieji suvažiavimo programos punktai buvo tikrai idomi. "Filmų festivalyje" rodė Jonas Mekas savo "Reminiscences of Lithuania", Romo Šliužo filmą ir Verbos "Šimtamečių godos". Prieš vakaro šokių puikų koncertą davė Klevelando vyrų oktetas.

1973 m. tikimės matyti judresnę LSS. Apie naujų užsimojimų pasisekimą sužinosim iš studentų veiklos ir iš pranešimų per sekantį suvažiavimą Detroito mieste. R. S.

torija šiame mano kelyje gali daug padėti, o, be to — ir lietuviškos organizacijos. Man patinka skautai, tai aš šioje lietuviškoje organizacijoje ir dalyvauju.

Pamėgti lietuvių kalbą padėjo dar ir štai kas: lietuvių savaitgalio mokykla skyrė premijas (pinigais). Aš tą galimybę išnaudovau ir vis daugiau pripratau lietuviškai skaityti.

Jaunimui noriu patarti ne tik lankyti lietuviškąją savaitgalio mokyklą, bet ir atlikti paskirtus darbus, kad vėliau netektų gailėtis. Aš pats, pradėjęs lankyti lietuviškąją savaitgalio mokyklą, dažnai galėjau laisvų šeštadienių, bet dabar matau ir suprantu, kad klydau.

ALGIS DUNDA yra jauniausias Ped. Lituanistikos Instituto studentas, gimęs 1957 m. rugpjūčio 1 d. Australijoje. Ten jis rūpestingai savo tėvų prieglobstyje gyvena ir moko. Tai retai būtinai darbuotojas, pareigūnų ir valingumo jaunuolis, galintis būti šviečiančiu pavyzdžiu ne tik jo amžiaus jaunamiesiems, bet ir žymiai už jų vyresniems — net ir barzdos paskendusiams dabartinio jaunimo atstovams. Tai tikras Vėlganto raštuose vaizduojamas deimantukas.

Šiame Institute lituanistikos studijas vos keturiolikis metais įpusėjęs Algis pradėjo 1971 m. pirmame ketvirtyje, ir per pusantros metų bendrinio kurso dalykų keturių semestrų baigmę jam visai jau nebe už kalną.

O, kad šiuo gražiu pavyzdžiu pasėktų ir daugiau lietuvių jaunimo! Jaunasis Algis niekad nėra nusiskundęs, kad jam pateikiami darbai persunkūs. Net kirčio ir priegaldės kursas jis įveikė visai dailiai, be dejavimo.

Daugeliui pas mus ir keli blokai iki lituanistikos mokyklos yra perteliamas kelias ir dėlto nuo jos lankymo susilaikoma, Algis tėvams ir 20 mylių per aštuonerius metus nebuvo nei tolimas, nei įkyrus kelias, nes sąmoningoji lietuviybė buvo stipresnė už fizinis ir materialinius nepatogumus.

Išskirtinio dėmesio bei pagarbos verti ir Algio savaitgalio lituanistikos mokyklos mokytojai už jų išmintingą dėmesį ir rūpestį, parodytą lituanistinio švietimo testinumu. Nukreipdami kiekvieną gabų ir rimtą Jaunuoli-Jaunuolę į Ped. Lituanistikos Institutą ruošti pakeisti juos atleisti parodo, kad jiems labai rūpi išlaikyti lietuviybę gyvą, sąmoningą ir veiklą ilgais laikais. Linkėtina, kad jie sugebėtų atrasti savo auklėtinių tarpe ir daugiau panašių Algių, Rasų, Danguolių.

IGNAS SERAPINAS

Brazilijos lietuvių jaunimo delegacijos nariai, dalyvavę pasaulio lietuvių jaunimo kongrese ir Toronte įteikę dovanas kongreso rengėjams

Čikagos skautų "Jaunimo vilties" tautinių šokių grupės nariai Urbanos universitete atlieka programą tarptautinės parodos metu

Paskyrė žurnalistines premijas

Lietuvių žurnalistų Sąjungos centro valdyba 1972 m. gruodžio 27 d. posėdyje Čikagoje, įvertindama jaunųjų spaudos darbuotojų pastangas, paskyrė premijas šioms "Tėviškės žiburių" bendradarbiams:

I premiją \$60 — Ramunei Sakalaitė

II premiją \$40 — Gabijai

Juožapavičiutei III premiją \$20 — Kęstutiui Šeštokui.

Premijas paskirtos iš Dr. P. Daužvardžio fondo. Jos bus įteiktos Toronte vasario 3 dieną "Tėviškės žiburių" spaudos baliaus metu. Tikimasi, kad premijų įteikti atvažiuos du LSS centro valdybos nariai.

Batkus moderniuose šokiuose

Cigarečių dūmai pamažu pakilo virs masės ir lėtai sukosi virš galvų. Cypianti gitara stipriai pradedo perduoti savo neišsakytią melodiją per augstus juodus garsokalbinius ir dar labiau išjudino jau smarkiai šokantį jaunimą. Sienos ir grindys karts nuo karto sudrebėdavo, kai muzikantai visa jėga paleisdavo savo elektroninius instrumentus. Žinoma, niekas nekreipė ypatingo dėmesio nei į triukšmą, nei į blyksnių šviesų mirgėjimą. Argi galėjo būti kitaip? Visi laukė šių dalykų ir dabar, gavę progą, norėjo pilnai pasinaudoti jais.

Batkus stovėjo prie durų, stebėdamas tą cirka. Lauke šalta, o namuose nebuvo kas veikti. Kodėl tad neuieiti į šokus? — pagalvojo.

Sviesos ryškiai blykčiojo pagal muzikos tempą. Ot tai išradimai! — pagalvojo. Ir užsimerkęs gali matyti. Geltonos, raudonos, mėlynos spalvos sukasi aplinkui galvoje. ... Nutarė dar neįleisti draugų. Reikia ilgiau pažūrėti ir muzikantus, o čia prie durų lengviausiai buvo galima juos matyti. Muzikantai buvo gana įdomiai apsirengę. Batkus norėjo juos išstudijuoti. Nereikėjo ypatingo talento suprasti, kad čia irgi stovėjo modernūs vyjūras. Jisai, žinoma, norėjo, kad visi į jį pasižiūrėtų tokiu pačiu žvilgsniu.

Ilgai, tamsūs Batkus plaukai bangomis gulė ant pečių. Drabužiai šviesiam kambariui būtų ryškiai išsiskyrę savo spalvomis, bet aptemdyti salėje mažai buvo galima matyti. Jei ne tos gėlės, marškiniai būtų atrodę neįdomūs. Kelnės, pirmų žvilgsniu, atrodė irgi paprastos. Batų, žinoma, niekas negalėjo matyti per plačią kabančias kelnes. Pirkdamas jas, Batkus pagalvojo, kad už tą pinigą medžiagos tikrai nemažai gavo. (Vasara žadėjo nukirpti apacią ir jas padovanoti tėvui automobiliiui plauti). Jei ne tos kelnės, būtų buvę galima matyti tamsiai raudonus batus, kurie blizgėjo, lyg kas būtų naujai nudažęs. Jaunasis Batkus sumokėjo gerus pinigus už tuos mandrius batus, ir niekas nebūtų įtikinęs, kad pinigai nebuvo išleisti geram dalykui.

Bet tai neviskas. Dar ant kabo didelės sidabrinės medalis. Visi, kurie bent žvilgtelėjo į jį, greitai sužinojo, kad tai vieningas toks medalis pasaulyje. Jį darydamas, Batkus žadėjo įrašyti ką nors originalaus, bet nusprendė pagaliau, kad kiti geriausios posakius jau buvo sugalvoję ir panaudoję. Dėlto nutarė nieko nerašyti. Taip ir liko medalis be įrašo. Tiek to — pagalvojo, ir, perversęs jį odiniu kaspiniu, užsidėjo ant krūtinės. Tai buvo jau prieš dvi savaites be trijų dienų. Žadėjo jį padovanoti kuriai nors lengevi mergaitei, bet dar nežinojo kuriai.

Muzikantai vėl pakeitė tempą, ir Batkus slinko prie stalo, kurie buvo pastatyti pagal sienas. Turėjo kelis kartus atsispręsti, kai šokėjams netvėčia užlipo ant kojų, bet švobodamas ženė pirmyn. Prie mikrofono priėjo augstas plaukuotas jau-

nuolis ir, prisikišęs jį prie nosies, pradėjo dainuoti. Kraipydamas veidą ir šokinėdamas pirmyn ir atgal jis sudomino tuos, kurie sėdėjo ir atviromis burnomis stebėjo viską. Dainos žodžiai nebuvo aiškūs, bet poetas, žinoma, dažnai bando sumaišyti visus. Tad niekas ir nebando suprasti ką jis ten šaukė.

Pagaliau susiradęs draugus, Batkus prisitraukė kėdę ir atsisėdo. Per visą triukšmą — muziką susikalbėti buvo beveik neįmanoma.

Idomūs šokiai, ar ne? — ištarė Batkus, pakreipęs galvą į draugą.

Anas neatsiliepė, vis tebežiūrėdamas į muzikantus. Ranka palietęs jo petį, Batkus pakartojo dar garsiau: — Sakau, idomūs šokiai ar ne? — Praėjo minutė, kita.

— Žinai, man irgi šalta, bet ką padarysi? — atsiliepė draugas, ir kalba nutrūko.

Batkus pradėjo svajoti apie tas dienas, kai taip pat galės atsisistoti ant scenos ir truputį pasikraipydamas užsidirbti gražią saujelę pinigų. Pirmą kartą reikėtų išmokyti kuriuo nors instrumentu groti — pagalvojo. "Juk jei užkimčiau, būtų baigta". Nusprendė, kad reikia ir barzdą užsiauginti.

Vakaras greit prabėgo; vos spėjo išeiti pašokti, muzika baigėsi. Nu dabar... pagalvojo ir, pažūrėjęs į savo laikrodį, į salę nuėjo savo apsiausto įšiekoti. Apšiaustas gulėjo ant grindų tarp kitų penkių ar šešių, kaip paprastai. Perbraukęs jį ranka, apšiviko. Išėjęs iš salės, Batkus pasivijo draugą.

— Na, kaip tau patiko? — garsiai kalbino Batkus.

— Kam taip šauki? — atsiliepė kitas, keistai pažūrėjęs į Batkų.

Pajutę šaltą vėją, abu nutilo ir parėjo namo nė žodžio neįstare.

Kęstutis Šeštokas

Brazilijos lietuvių Valavičiutei atsisveikina su Toronte po jaunimo kongreso

Kristina Puidaitė iš Windsoro, baigusi muzikos mokyklos akordeono skyrių aukso medaliu. Ji dalyvaus "Tėviškės žiburių" spaudos baliauje vasario 3 d. Toronte ir atliks dalį programos kartu su "Aušros" kvartetu

Mūsų studentų problemos

Senais laikais mokymasis universitetuose turėjo visai skirtingą reikšmę nei dabar. Viduramžiųose mokslas studentams buvo idealas, kurio jie stengėsi siekti eidami į universitetus. Atsidavę tiesos ir žinojimo įėjimui, jie klausėsi išminties žinovų, kurie iš tikrųjų buvo mokslininkai.

Dabartiniais laikais universitetai yra perpildyti nusivylusių žmonių. Tie, kurie atvyksta įsigyti laispos, kad gautų geresnį darbą, randa, kad laipsnis yra dokumentas, kuris nevisada pagerina jų uždarbį. Juos nenoromis samdo viršininkai, kurie nesirūpina mokyti didesnio atlyginimo už platesnį išsilavinimą. Kiti gauna žemesnio lygio darbus arba visai negauna, nes universitetas tam jų neparuošia, t. y. neduoda specialybės.

Studentai, atvykę į universitetą mokslintis, irgi dažnai nusiuvilia akademineje sferoje. Užuot gilinės ir gerėjęs istorija, literatūra bei kitais mokslais, jie turi mintinai išmokyti visą eilę faktų, kuriuos pakartoja egzaminuose, kad gautų patenkinamus pažymius. Visas dėmesys nukreiptas į pažymius, ne į mokslą.

Šią klaidingą pažiūrą būtų galima nugalėti, jei studentų paruošimas universitetui būtų geresnis. Pradžios mokyklų ir gimnazijų reikėtų lavinti vaikuose geresnius mokymosi įpročius, didesnį supratimą lavinimosi vertės. Universiteto lygį pasiekus, mokslas jau yra paties studento atsakomybė. Jei anksčiau niekas jam neparodė, kaip savarankiškai mokyti, lavintis, universitete jis nežino kaip tvarkytis, nei kaip tą laiką naudoti.

Ar paviršutiniško mokymosi

Toronto lietuvių studentų veikla

"T2" jau buvo painformuota, kad įsteigė Toronto universitete Lietuvių Studentų Klubas. Taip pat paskelbta jo valdyba.

Prasidėjus mokslo metams, susirinkusi lietuvių studentų grupė nutarė sudaryti studentų organizaciją, kurioje lietuviškas jaunimas galėtų kaip vienetas bendrauti, pasireikšti socialiai ir intelektualiai.

Ryšiai buvo užmegzti su Toronto universiteto studentų valdyba, su universiteto administracija ir įteikta konstitucija. Tada laisvais ir per spaudą buvo sukiestas studijuojantis jaunimas į bendrą susirinkimą, kuriame išrinkta TUSK valdyba. Dabar šis klubas yra užregistruotas kaip "Lithuanian Student Club" ir dėlto gali nemokamai naudotis "International Student Centre" patalpomis bei kitomis Toronto universiteto klubų privilegijomis.

Dabar yra svarbu, kad visi studentai, kurie domisi ir nori bendrauti su lietuviais, įsijungtų į klubo veiklą. Tam tikslui sausio 8 d. buvo kvietas bendras susirinkimas visu studentų (Toronto un-to, Yorko un-to, Ryersono, Teacher's College, Community Colleges ir kitų augstųjų mokyklų).

Laikas nuo laiko klubas išsintinėja studentams žinlaštį, bet yra sunku sužinoti visų studentų adresus. Mūsų vienintelis būdas turėti savo sąrašą asmenį, kai jina ar jisiai atvyksta į susirinkimą ir užrašo. Žinlaštis yra siuntinėjamas kaip klubo informacinis įvykių ir veiklos laiškas.

Sekantis klubo renginys —

Antanas Šileika

1972. X. 22

Jūratė

A. SNIECKAUS KALBA

Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečio iškilmėse Maskvoje buvo duotas žodis ir vilniškės kompartijos I sekr. A. Sniečkui. Pagarbinęs maskvinės kompartijos centrinio komiteto ir L. Brežnevo "išmintingą vadovaviną ir veiklą", A. Snieckus Lietuvos okupantams dėkojo už "nuolatinį rūpinimąsi ir dėmesį". Jis taipgi pacitavo okupuotoj Lietuvoj viešėjusio Airijos kompartijos vado M. O'Riordano žodžius, kad Lietuvos praeitis tebeegzistuoja Airijoje ir kad dabartinė Lietuva rodo, kokia ateityje turėtų būti Airija. Kad šiuo klausimu visdėlto yra ir kitokių nuomonių liudija tolimėnis A. Sniečkaus prasiitarimas: "Ir tuo labiau juokingi atrodo priešiški mūsų idėjinų priešų išpuoliai prieš Tarybų Sąjungą. Mūsų respublikos darbo žmonės pasipiktinę atmeta įžūlias visokių imperializmo pakalikių pretenzijas į vadinamąjį Pabaltijo tautų "išvadavinimą". Mūsų tautos priešai, kurie susirado prieglobstį pas imperialistinius užsienyje, vis dar svajoja apie buvusias gamyklas ir dvarus, apie tuos laukus, kad darbo žmonų prakaitu ir krauju jie krovėsi kapitalą. Tačiau klausima, kokių kelių eiti tautai, išsprendė pati tauta, istorija, visas mūsų gyvenimas. Ir kelio į praeitį nėra, o ir būti negali!" ("Komjaunimo Tiesa" 252/72 nr.) Šie žodžiai primena dar Stalino laikais įkalbėtą ir jau seniai išgrotą plokštelę. Niekam šandien dvarai nerūpi, bet ir išeičiai, ir jaunimui Lietuvoje rūpi lietuvių tautos išsilaikymas Sovietų Sąjungoje vadinamojo rusų imperijoje.

A. Sniečkui, be abejonės, gerai žinomas pernai pavasarį Kaune ir Vilniuje prasiveržęs jaunimo nerimas, susidėginimo paaokotos gyybės. Dėl šių įvykių A. Snieckus turbūt ir buvo priverstas griežtiš iki kotoumo išgrotos propagandinės plokštelės.

PAKEITĘ REDAKTORIŲ

"Literatūros ir Meno" 50/72 nr. pranešama, kad 1972 m. gruodžio 12 d. Vilniuje turėjo posėdį Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdybos prezidiumas, patvirtinęs 1973 m. veiklos planus. Trumpas pranešimas baigiamas reikšminga pastaba: "Prezidiumo posėdyje "Nemuno" žurnalo vyriausiojo redaktoriui patvirtintas L. Inis. Pritarta šio žurnalo perspektyviniam darbo planams, pasikeičia nuomonėmis dėl redkolėgijos darbo pagerinimo..." Kaune o leidžiamo "Nemuno" žurnalo vyr. redaktorium ilgus metus buvo poetas Antanas Drilinga, bet pernai žurnalas susilaukė aštrių prieštastių dėl kalikurių straipsnių, kuriuose buvo pabrėžta rašytojo laisvė. A. Drilinga yra buvęs komjaunimo centrinio komiteto veikėju, kompartijos nariu nuo 1964 m. MŽT Lietuviškojo Enciklopedijoje L. Inio nėra, nes jis, matyt, dar nebuvo spėjęs pasizymėti, kai išėjo i enciklopedijos tomas. "Nemunas" yra laikomas vietiniu leidiniu ir oficialiai ne-

Vytautas Alseika Maskvos tarnyboje

Žurnalistų sąjunga ir kultūrinii ryšių su užsienio lietuviais komitetas antrąjį Vytauto Alseikos susitikimą su spaudos, televizijos ir radijo darbuotojais bei visuomenės atstovais surengė 1972 m. gruodžio 12 d. Vilniuje, "Zinijos" salėje. Šį kartą V. Alseika buvo paruošęs ilgą pareiškimą, kurio pilną tekstą gruodžio 21 d. laidoje paskelbė "Gimtasis Kraštas", santrauką ir V. Alseikos atsakymą į dali klausimų — tos pačios dienos laidoje "Valstiečių Laikraštis".

Kortas Vyt. Alseika atskleidžia pareiškimo pradžioje: "Nuo 1953 m. su nežymiomis pertraukomis aš dirbau Vyriausiamo Lietuvos Išlaisvavimo Komite (VLIKE), kuris laikomas viena pagrindinių antitarybinės emigracijos organizacijų ir ilgą laiką siekia save reprezentuoti net emigracinii "seimu" bei "vyriausybe". Manau, neklysiu teigdamas, jog mano darbas VLIKE ir jo Vykdomojoje Taryboje įgalino mane geriau pažinti lietuvių emigracijos problemas, jos antitarybinių veikėjų tarpusavio ryšius, santykius su kraštu, pažinti tikrąjį socialinį tos emigracijos sluogsnių veidą ir Vakarių valstybių skiriamą jai vaidmenį. Man dirbant VLIKE, teko ne tik tiesiogiai dalyvauti jo veikloje, bet ir susipažinti su įvairiais konfidencialiais dokumentais. Numatau tą medžiagą panaudoti knygai, kuriai norėčiau skirti savo pagrindines pastangas..." Atsakymas į klausimus, V. Alseika šia tema plačiau pasisako "Valstiečių Laikraščio" puslapiuose: "Svajoju parašyti dvi knygas. Vieną paskirsiu vien tik lietuviškosios emigracijos gyvenimui. Joje norėčiau duoti platesnę šio gyvenimo panoramą, nepaplenkiant nei viršūnių, nei apačios. Antroje knygoje ketinu parodyti Jungtines Amerikos Valstijas. Nors apie jas rašyta nemaža, tikiosi atskleisti dar nežinomus Tarybų Lietuvos skaitytajui šios šalies gyvenimo puslapius. Juk aš ten praleidau apie 17 savų gyvenimo metų, spēiau daug patirti ir išgyventi. Aišku, kad ir šioje knygoje tam tikra dalimi bus paliestos lietuviškosios

išleidžiamas užsienin. Jo nėra sovietinės agentūros leidžiamų pranešimais žurnalu saraše. Kiek galima spręsti iš kelių neoficialiai gautų numerių, žurnalo redakcija didelį dėmesį skyrė kultūriniam reikalams, susiaurindama politinę duoklę.

DRAUGYSTĖS PARKAS

Tautų draugystės parka Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečiui prisiminti Kaune įsteigė kompartija. Įvadinį žodį tarė miesto vykdomojo komiteto pirm. V. Mikučiauskas, Kauno eksperimentinės automatizacijos priemonių gamyklos atstovas. E. Medianikas, miesto jaunimo vardu — technologinio technikumо moksleivė L. Jurgutytė. Paminklinį akmenį su parko pavadinimu lietuvių ir rusų kalbomis atidengė miesto partijos komiteto I sekr. K. Lengvinas, orkestrui grojant sovietinę melodiją "Per platus gi kraštas mūs gimtasis". Parkui vieta, atrodo, buvo parinkta naujuose Žaliakalnio kvartaluose, kur šia proga Centrinis bulvaras, viena gražiausių naujojo Žaliakalnio gyvenamojo rajono gatvių, buvo pavadinta Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečio prospektu.

REKTORIŲ TARYBA

Pirmo posėdžio metu susirinkusi praėjusių rudenį įsteigta Lietuvos augstųjų mokyklų rektorių taryba, kuria, be pačių rektorių, sudaro mokyklų partinių, komjaunimo komitetų sekretoriai bei kiti vadovaujantys darbuotojai. Tarybos pirmininkas yra Kauno politechnikos instituto rektorius prof. M. Martynaitis, pavaduotojas — Vilniaus pedagoginio instituto rektorius V. Uogintas. Taryba turės rūpintis maskvinės kompartijos ir valdžios instrukcijų "Dėl priemonių, padedančių toliau tobulinti augstąjį mokslą šalyje". A. Burda ("Tiesos" 284/72 nr. informuoja: "Rektorių taryba apibendrins ir skleis teigiamą patyrimą, organizuojant mokyimo procesą, idėjinį auklėjamąjį darbą ir moksline tyrimo darbą bei dėsnytojų kvalifikacijos kėlimą. Prie šios tarybos veiks studentų komunistinio auklėjimo, mokyimo proceso tobulinimo, moksline tyrimo darbo, aukštųjų mokyklų materialinės bazės ir studentų buities komisijos..." Pirmajame posėdyje buvo svarstomas techninių mokyimo priemonių panaudojimas Lietuvos augstosiose mokyklose, susipažinta su Kauno politechnikos instituto patirtimi šioje srityje.

AUGŠTAIJIJOS PARKE

Steigiamam Augštaitijos parke prie Kulionių kaimo bus pastatyta Lietuvos Mokslų Akademijos fizikos matematikos instituto astrofizikos sektoriaus observatorija, kurios projektas jau yra paruoštas Leningarde. Raudonų plytų ir baltos gelžbetoninės konstrukcijos pastatą žadama įjungti į gražiąją apylinkės gamtą. Jame bus laboratorijos ir darbo kambariai, o trys astronomijos bokštai turės galingus teleskopus.

išeišijos problemas..."

Kokių dokumentų kopijas V. Alseika yra atsivežęs į okupuotą Lietuvą, belieka spėti. "Valstiečių Laikraštyje" susovietinta Elta teigia: "Spaudos konferencijoje dalyvavusiems žurnalistams, rašytojams, mokslininkams, visuomenės atstovams buvo išplatintas V. Alseikos pareiškimo spaudai pilnas tekstas bei dokumentų kopijų rinkinys, kuriame skelbiami VLIKO protokolai ir instrukcijos, šios organizacijos veikėjū laišakai ir kita medžiaga. Konferencijos metu buvo eksponuojami originalūs VLIKO dokumentai ir jų fotokopijos." Beveik visą numerį V. Alseikai paskyręs "Gimtasis Kraštas" pateikia porą tokių dokumentų pavyzdžių — instrukcijas radijo transliacijų reikalu ir K. Zalkausko raštą Amerikos žvalgybos darbuotojų Alfredui Gvazdauskui. Jame kalbama apie nusivylimą p. Galva, minimas p. Valaitis ir dr. Raulinaitis.

Pačiame V. Alseikos pranešime spaudai taipgi apstu mūsų veikėjų pavardžių ir net jų tikrų ar tariamų pareiškimų ištraukų. Beveik visi tie asmenys susiejami su užsienio žvalgybomis, samoningai stengiamasi sumenkinti jų, VLIKO bei kitų organizacijų veiklą. Tai yra aiškios V. Alseikos pastangos įsisteikti Maskvai ir tarnauti jos propagandai. Jo ryšius su Maskva liudija atsakyme apie grįžimą lietujiams V. Alseikos žodžiai: "Iš VFR atvykau į Vakarų Berlyną. Telegrama ir laiškais pranešiau artimiesiems, taip pat VLIKO vadovams, kad atgal nebegrįšiu. Kreipiausi į TSRS ambasadą Vokietijos Demokratinėje Respublikoje, prašydamas leidimo vykti į Tarybų Lietuvą. Leidimą gavęs, netrukus atvykau į Vilnių..." Taigi, Vilniui iš R. Berlyno V. Alseika atvyko su Sovietų Sąjungos ambasados leidimu. Jau pats faktas, kad Vilniui nuvykti reikia Sovietų Sąjungos ambasados leidimo, pabrėžia ir patvirtina sovietinę Lietuvos okupaciją, kurios naudai V. Alseika planuoja parašyti net dvi knygas. V. Kst.

Brazilijoje veikia Draugija Tradicijai, Seimai ir Nuosavybei Ginti, žinoma TFP vardu. Joje dalyvauja daug jaunų aktyvistų, kovojančių ir už sovietų pavergtų kraštų laisvę. Jų nuomone, laisvojo pasaulio tikinčiųjų bendrijų hierarchai nepagrįstai tyli, nekelia protesto balso dėl religijos persekiojimo sovietų pavergtuose kraštuose. Minėtos organizacijos iniciatyva Sao Paulo mieste, Brazilijoje, 1972 m. gruodžio 12 d. buvo surengtos pamaldos katalikų katedroje. Po pamaldų buvo specialiai pagerbtas Romas Kalanta, protestavęs Kaune prieš sovietinę vergiją. Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras sugiedojo Marijos giesmę, dalyvaujant orkestrui. Pamaldose dalyvavo 24 pavergtų tautų atstovai su vėliavomis. Po to įvyko demonstracija, kurios priešakyje buvo nešami kardinolų Mindszenty ir Šlipų atvaizdai. Iškilmėje dalyvavo ir lietuvių "Žilvičio" atstovai. TFP sąjūdyje nėra lietuvių, bet Lietuvos kovos domina visus. Nuotraukoje — demonstracija žyguoja Sao Paulo gatvėmis

Staigiai užbaigė savo kelionę

Jauno kunigo a. a. Romo Kasponio gyvenimo kelias

KUN. J. STASKUS

Vieną 1972 m. gruodžio vakarą suskambėjo telefonas. Kalbėjo iš Klevelando mano gero draugo kun. Romo Kasponio sesuo. Nudžiugau išgirdęs jos balsą, nes tikėjau sužinoti ką nors apie kun. Romą, kuriam buvo visai neseniai padaryta nugaros operacija. Tačiau tai, ką ji man pasakė, mane tiesiog apstulbino: "Kun. Romas šį rytą žuvo automobilio nelaimėje ant greitkelio prie Los Angeles". Negalėjau tikėti, nors tai buvo žiauri tikrovė. Jis buvo dar jaunas (33 metų), vos prieš aštuonerius metus įšventintas kunigu.

Romanas Kasperavičius - Kasponis buvo gimęs 1939 m. balandžio 23 d. Vaitiekių kaime, Sintautų apskrityje. Taigi, tikras Suvalkijos sūnus. Būdamas penkerių metų, su savo tėveliais, seneliais, broliu ir sesutėmis karo metu atsidūrė Vokietijoje, o vėliau — JAV. (Jo vyriausias brolis karo sūmšio metu liko Lietuvoje).

Klevelande Romas lankė gimnaziją ir priklausė ten veikiančiam moksleivių ateitininkų kuopai, kurioje ėjo įvairias pareigas. Baigęs gimnaziją ir jausdamas savyje ateitininkiškojo šu-

kio "Visa atnaujinti Kristuje" atgarsį, nutarė savo gyvenimą įprasminėti ir pasiaukoti šiam idealui tapdamas kunigu. Tai įvykdyti jis ryžosi lietuvių Sv. Kazimiero kolegijoje Romoje, kur ruošiami kunigai Lietuvai. Man teko pirmą kartą su Romu susitikti Wasagoje (prie Toronto) 1959 m. Jis tada buvo grįžęs po filosofijos studijų iš Romosatosogupus tėvelius]Klevelandą ir lankėsi Toronto bei Hamiltono lietuvių vasarvietėje, o aš buvau baigęs filosofiją Toronte ir ruošiausi vykti į Romą. Taigi, tą vasarą susitikę abu ruošėmės po vasaros atostogų vykti teologinėm studijom į Romą kartu.

Aplinkybėms kitap susiklosčius, tais metais Romas kolegijon neatvyko, tačiau po metų jau mudu susitikom Romoje ir turėjom progos per sekančią trejus metus užmegzti bičiulystę, kurios nė mirtis nėra nutraukusi.

Romoje klierikų tarpe Romas buvo žinomas Benjaminu vardu, nes tuo metu, kai pirmą kartą buvo nuvykęs Sv. Kazimiero kolegijon, buvo pats jauniausias

Klevelando šaulių metinėje šventėje pamaldų metu. Iš kairės: L. Kazienė, LŠST centro valdybos pirm. V. Tamošiūnas, Smelstoriū, E. Šarkauskienė, L. Caplickienė. Pamaldas laikė svečias iš V. Vokietijos kun. Br. Liubinas. Klevelando šaulių kuopa pavadinta karininko A. Juozapavičiaus vardu; įsteigta prieš dvejus metus

J. Garla

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"		
830 Main St. East, tel. 544-7125		
Darbo valandos:	Mokame už:	
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus	5½%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas	6½%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus	
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	indėlius	7%
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	ir 3 metams	7½%
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	Duodame:	
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.	asmenines paskolas iš	10%
	nekiln. turto paskolas iš	8½%
Nemokama gyybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užkrintas indėlių saugumas.		
Kapitalas — virš \$3,800,000		

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai	R. Denninger Ltd.
Skanėstai	
kiekvieno skoniui	
284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468	• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113	• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Vaistybės

NAUJOJI VLIKO VALDYBA pasiskirstė pareigomis ir darbo sritimis: pirm. J. K. Valiūnas vadovaus užsienio politikai, vicepirm. J. Valaitis rūpinsis visuomeniniais reikalais, vicepirm. J. Audėnas — informacija ir bendraisiais reikalais, vicepirm. A. Vakselis — finansiniais reikalais, sekretorium bus St. Dzikas; valdybos nariai V. Radzivanas ir A. Razgaitis talkins informacijos, jaunimo ir finansiniuose reikaluose.

PAVARDES NESKELBIANTIS TAUTIETIS \$1,000 auka Brooklyne statomam Kultūros Zidiny jamžino 1951 m. okupuotoj Lietuvoj žuvusių partizanus Juozą Lukšą-Daumaną ir Julijoną Būtėną. Naujajame pastate numatoma įrengti lentą su šių partizanų ir kitų jamžintų lietuvių pavardeimis.

LOS ANGELES SV. KAZIMIERO PARAPIJOS naujuoju vikaru, pakeitusiu automobilio nelaimėje žuvusį a.a. kun. Romą Kasponį, paskirtas kun. Vytautas Palubinskas. Jis prieš metus yra atvykęs iš Argentinos ir ėjęs vikaro pareigas Los Angeles katedroje.

JAV LB CENTRO VALDYBA susirūpino lietuviškų eksponatų stoka JAV imigracijos muziejuje, kurį prez. R. Niksonas pernai atidarė Liberty saloje esančios Laisvės statulos papėdėje. Atitinkamų žygių Vašingtono vidaus reikalų departamente ėmėsi JAV LB centro valdybos narė Aušra Mačiulaitytė-Zerr. Ji buvo nuvykusi ir pačiam muziejui su Niujorko LB apygardos nare Marija Bulvičiene. Muziejuje jos rado tik tris lietuviškų eksponatus — katalikišką maldaknygę, skarą ir stiklui pjauti peiluką. Muzėjaus kuratoriaus Edward Kallop sakė šiuo metu dėl permažų patalpų negalės įrengti lietuviško skryiaus, bet mielai sutiktų priimti eksponatus ir juos išstatyti parodose atitinkamomis progomis. Ateityje muzėjaus patalpos bus plečiamos. Kuratoriaus E. Kallop nuomone, lietuviai, latviai ir estai turėtų koordinuoti savo pastangas ir įsteigti atskirą skyrį. JAV LB centro valdyba yra pavedusi Niujorko LB apygardos valdybos pirm. A. Vakseliui sudaryti specialų komitetą rūpintis lietuviškais eksponatais minėtame muziejuje. Jis jau pristatytas muzėjau vadovybei kaip oficialus JAV LB centro valdybos atstovas.

CIKAGOS DIENRASTIS "Tribune" kalėdinio numerio 1 psl. papuošė vaikų piešiniais. Jų tarpe buvo Povilo Jautoko "Kalėdinis kaimo vaizdas", Audronės Kižytės "Sūnelis su kalėdine kojine", Ritos Kupčikienės "Laimingi paukšteliai". Šių trijų Svč. M. Marijos Gimimo parapijos mokinių kūrinius nufotografavo "Tribune" fotografas Mykolas Budrys.

Kolumbija

KOLUMBIJOS JAUNIMO STOVYKLA įvyks sausio mėnesi. Ją organizuoja Bogotos Lietuvių Bendruomenės valdyba ir tikisi susilaukti dalyvių iš įvairių Kolumbijos vietovių.

BOGOTOS UNIVERSITETE klasikines kalbas ir literatūrą dėsto Juozas Zaranka, augstasis filologinis mokslų studijas baigęs Belgijoje, Liuvėno universitete.

Brazilija

MALDOS IR ATGAILOS DIENA Sao Paulo Sv. Kazimiero parapijoje 1972 m. gruodžio 21, ketvirtadieni, pradėta Mišiomis už Lietuvos laisvę ir persekiojamą Katalikų Bendriją. Šia proga buvo pašventinta iš okupuotos Lietuvos gauta Kristaus figūra, dalis pakelės kryžiaus, kurį su naikino komunistai. Ši relikvija dabar išstatyta Sv. Kazimiero koplyčioje su atitinkamais užrašais lietuvių ir portugalų kalbomis apie kompartijos vykdomą religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje.

RAFAEL VIESBUCIO RESTORANE bendrus pietus turėjo 13 universitetus baigusių Sao Paulo lietuvių. Jie pasveikino kaip tik tą dieną filosofijos fakultetą baigusią Rimantę Steponaitę. Iniciatorių vardu Alfonsas Petraitis siūlė steigti akademiją sambarių, kuris jungtų augstuosius mokslus baigusius lietuvius ir lietuvių kilmės asmenis. Gražyvdas Bačelis nagrinėjo galimybes lietuvių socialinio klubo miesto centre ar jo apylinkėse. Susirinkusieji akademikai buvo gavę sveikinimus iš Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos Romoje ir iš Los Angeles gyvenančio Algirdo Avižienio, kuris yra vienas lietuvių Mokslo Draugijos steigėjų.

Argentina

SENELIŲ ŽIDINYs, vadovaujamas pirm. V. Grigačio, jau užbaigė trečio namuko statybą. Statybos užbaiga buvo paminėta gretimoje koplyčioje kun. J. Petraičio atlaikytomis Mišiomis. Pamaldų metu giedojo Adroge-Temperley "Aušros" choras, vadovaujamas muz. I. Valantina-vičiaus. Senelių Židinio kieme surengtuose bendruose pietuose buvo tikėtasi susilaukti 150 dalyvių, bet susirinko beveik visu šimtu daugiau. Dalyvių eilėse buvo ir JAV ambasados pareigūnas dr. Vyt. Damb-rava. Senelių Židinį sveikino Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. A. Mičiūdas, be-

rissietė J. Stočkūnienė. Naujai pastatyto namelio vidaus įrengimui buvo sutelkta nemaža aukų ir paskirtas pietų metu pravestos loterijos pelnas.

MJR. FAUSTINAS SVENCIONIS antruosius karinės akademijos studijų metus baigė penktuoju bendrame 130 karininkų skaičiuje. Sekančiais metais baigęs trečiąjį akademijos kursą, jis turės galimybę kilti iki generolo laipsnio.

IS OKUP. LIETUVIUS Kordobon i svečius pas brolių atvykusi Ona Bendinskaitė ištekejo už rosaričio Jono Balsio ir liko gyventi Argentinoje.

Australija

MUZ. PETRAS MORKŪNAS, Melbourne lietuvių parapijos choro ir vyrų oktole vadovas, atšventė amžiaus šešiasdešimtmetį. Sukaktivininką sveikino choro ir vyrų oktole atstovai, kun. Pr. Vaseris ir Katalikų Federacijos pirm. V. Laukaitis. Sukaktuvininkas yra vilnietis, mokesis Vytauto Didžiojo gimnazijoje, ilgesnį laiką buvęs "Vaidilos" teatro aktorium, lankęs dramos studiją ir konservatoriją.

Italija

YYSK. A. DEKSNYS, Kalėdų šventės ir N. Metus praleidęs Romoje, sausio pabaigoj pradės kelionę i eucharistinį kongresą Australijoje. Sausio 28 d. dalyvaus vyskupo A. Zurowetė vyskupystės sidabrinės sukakties iškilmėje JAV, Beleville mieste, o po to tęs kelionę Australijon.

SV. KAZIMIERO KOLEGIJĄ 1972 m. pabaigoje baigė ir buvo kunigais įšventinti trys auklėtiniai — kunigas Norbertas Vogt, kun. Dominikas Valenti ir kun. Pranas Jaraška. Jie žada dirbti lietuvių parapijose. Užpernai kolegiją baigęs kun. A. Tri-nakas buvo rekomenduotas Allentown vyskupni lietuviškoms parapijoms, kur šiuo metu trunka lietuvių kunigų, bet nutarė pasilikti Brooklynė, N.Y., ir dirbti tenykštelė apylinkoje. Sv. Kazimiero kolegijon įstojo trys nauji kandidatai: JAV lietuviai Antanas Petrauskas ir Jonas Stundžia iš Rochester, N. Y., ir Lawrence, Mass. Skotijos lietuvis Edvardas Tomkus. Šiais mokslo metais kolegija turi devynis klierikus ir studijas gilinanti kun. Alfonsa Savicki.

Prancūzija

80 METŲ AMZIAUS PARYŽIUJE š. m. sausio 7 d. sulaukė ilgametis Lietuvos karo attachė Prancūzijoje ir Belgijoje gen. štabo plk. Juozas Lanskronskis. Jis tebėra aktyvus Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės narys, Centro ir Rytų Europos Buvusių Karių Federacijos pirmininkas.

Vokietija

JAUNIMO SUVAZIAVIMA Vasario 16 gimnazijoje 1972 m. gruodžio 1—3 d. surengė Vokietijos lietuvių Bendruomenės jaunimo sekcija, susilaukus apie 20 dalyvių. Juos sveikino Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, VLB krašto valdybos vardu — ižd. J. Barasas. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas JAV ir Kanadoje įvykusiam jaunimo kongresui. Simpoziumo prezidiumą sudarė 4 pranešėjai — A. Hermanas, N. Normantaitė, P. Verselis ir R. Zutauteitė. Kongreso idėjinę dalį apžvelgė mokytojas V. Bartusevičius, atėities gaires — dr. J. Norkaitis. Suvažiavimo dalyviai nutarė steigti atskirą Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjungą, į organizacinį komitetą išrinkdami studentus Romaną Zutauteitę ir Andrių Šmitą. Buvo priimtas šio turinio atsisaukimas: "Vokietijoje gyvenęs lietuvių jaunimas, siekias per savo studijinį darbą, meno kūrybą ir visokeriopą veiklą įsigyventi i lietuvišką kultūrą ir Lietuvos problemas, jungiasi i Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjungą. Jos nariu gali būti kiekvienas lietuvis jaunulis-ė tarp 16 ir 30 metų amžiaus. Sąjunga laukia iš kiekvieno nario periodiško aktyvaus inao iš jo studijų ir interesų srities sąryšyje su lietuviška kultūra. Sąjunga ruošia jaunimo kultūrinius savaitgalius, sporto ir atostogų stovyklas, ekskursijas ir panašius parengimus. Sąjunga taip pat rūpinasi aktyviu inau bendruose lietuvių parengimuose. Jos organizacinė ir techninė pusė bus tvarkoma statutu, kurio projektas ruošiamas..." Sąjungos narius registruoja Andrius Šmitas, 53 Bonn, Postfach 3014. Jaunimo suvažiavimas buvo užbaigtas specialiu vakaru-koncertu, kurio programą atliko E. Tamošaitienės vadovaujami Vasario 16 gimnazijos mažieji tautiniai šokių šokėjai, Astos ir Andy Salčių duetas, neseniai plokštėle išleides "Baltijos" vyrų kvintetas — J. ir St. Jasulaitiai, V. Lemkė, H. Bertulaitis ir E. Rotkis.

Lenkija

PIRMA KALĖDŲ DIENA Krosne prie Krokuvos mirė a. a. Janina Tu-mėnienė, 89 metų amžiaus sulaukusi a. a. prof. Antano Tumėno žmona. Lenkioj ji gyveno pas savo seserį Aldoną Kairiūkštę - Dymniskienę nuo 1946 m. Palaidota šalia savo motinos Julijos Kairiūkštienės. Jos vyras prof. A. Tumėnas yra palaidotas Austrijoje. Duktė Danutė Vasiliauskienė su šeima gyvena Kalifornijoje.

Istorinis Alanto romanas „Šventaragis“

PR. NAUJOKAITIS

Mūsų rašytojai pamėgo Mindaugo laikus. Tas miglotas istorijos laikotarpis yra įdomus didelėmis problemomis ir savo nebeapibrėžtumu duoda laisvės kūrėjo fantazijai. Išsamiausiai tai laikotarpį grožinėje literatūroje pavaizdavo savo romanų trilogijoje Juozas Kraliauskas. Mindaugines dramas yra parašę V. Krėvė ir Justinas Marcinkevičius. Į Mindaugo laikotarpį įžengė ir Vytautas Alantas. Jo novelių rinkinyje išspausdintas „Viešpats ieško Viešpaties“ atskleidžia gana gyvą Vaisvilko paveikslą. Jau ketetas metų V. Alantas rašo iš to paties laikotarpio romaną „Sventaragis“. Jo fragmentų jau buvo periodinėje spaudoje, dabar „Viltis“ išleido jo romano I-ąjį tomą. Nebaigtą kūrinių neįmanoma pilnai įvertinti. Šiame tome vaizduojama tik Sventaragio vaikystė ir jaunystė, jo brendimo metai. Pilnesnis šio spalvingo personažo gyvenimas turės atsiskleisti kituose tomuose.

Kas tas Sventaragis? Istoriniai šaltiniai apie jį beveik nekalba. Jo vardas iškyla legendose. V. Alanto romane Sventaragis yra Padysnio srities kunigaikščio Suginto jauniausias sūnus. Jo motina Eglė, jį pagimdžiusi labai audringą naktį, sapnavo pranašišką sapną, lemiantį sūnui ir išmintį, ir turta, ir valdžią, ir karinį garsą. Sventaragis ir auga kitoks, negu kiti Suginto vaikai: jis dar vaikas sugėba giliai įžvelgti į suaugusių problemas, moka sąmojingai pasisakyti, brolių puolamas atsiirsti. Stebėdamas aplinkos gyvenimą, jis labai daug išmoksta, pasidaro daug kuo pranašesnis už savo brolius. Motinos rūpestingai globojamas, tėvo neglostomas, bet vertinamas, Sventaragis išauga į savarankišką, savo kelią žinantį jaunuolį. Karo su gudais metu Sventaragis sumaniai numalšina sukilusių rikį Kantą, vykusiai organizuoja pilies apsaugą, dvikovoje nugali ambicingą brolių Svartą. Tėvas vertina sūnaus sugebėjimą, tik nepritaria jo draugystei su bitininko dukra Ramune. Tėvo nepalankumas stumia Sventaragį iš tėviškos. Jo išvykimu iš Padysnio ir pasiryžimu statyti sąsają pilį buvusioje bitininko sody-

boje prie ežero ir baigiasi pirmojo tomo įvykiai. Pro Sventaragio vaikystės ir jaunystės bruožus rodomas ir platesnis to meto Lietuvos politinis, kultūrinis ir ekonominis gyvenimas. Mindaugas scenoje parodomas šiame tome tik vieną kartą: atvykęs į Alkaragio ramovę pas vyriausiąjį krašto krivį Dieveltą valdovas maldykoje pasako politinę kalbą ir kviečia visus į vienybę. Bet apie Mindaugo darbus ir jo kylančią galybę plačiai kalbama Žemaičių ir Augštaičių smulkesnių valdovų pilyse. Daugumas nepritaria Mindaugo krašto vienijimo politikai, ir jam dažnai reikia griebtis prieš kunigaikščius jėgos ir gudrumo. Vienijimo darbas visdėlio vyksta, Mindaugo šalininkų skaičius auga, ypač jo idėjomis žavisi jaunimas. Ir Sventaragiui Mindaugas atrodė valdovo idealas. Nemažos įtakos Sventaragiui daro jo senelis Kunotas — buvęs garsus kovotojas, bet Mindaugo politikos priešininkas. Sventaragis Kunoto pažiuroms nepritaria, bet su seneliu gražiai sugyvena, susidraugauja, dažnai iš jo ir paramos susilaukia. Pagaliau ir Kunotas pradeda abejoti savo užimtos prieš Mindaugą linijos teisingumu — nesideda prie sukilėlio Kanto, net galvoja vyktyti į Kernavę pas Mindaugą ir priimti jo siūlomą tarnybą.

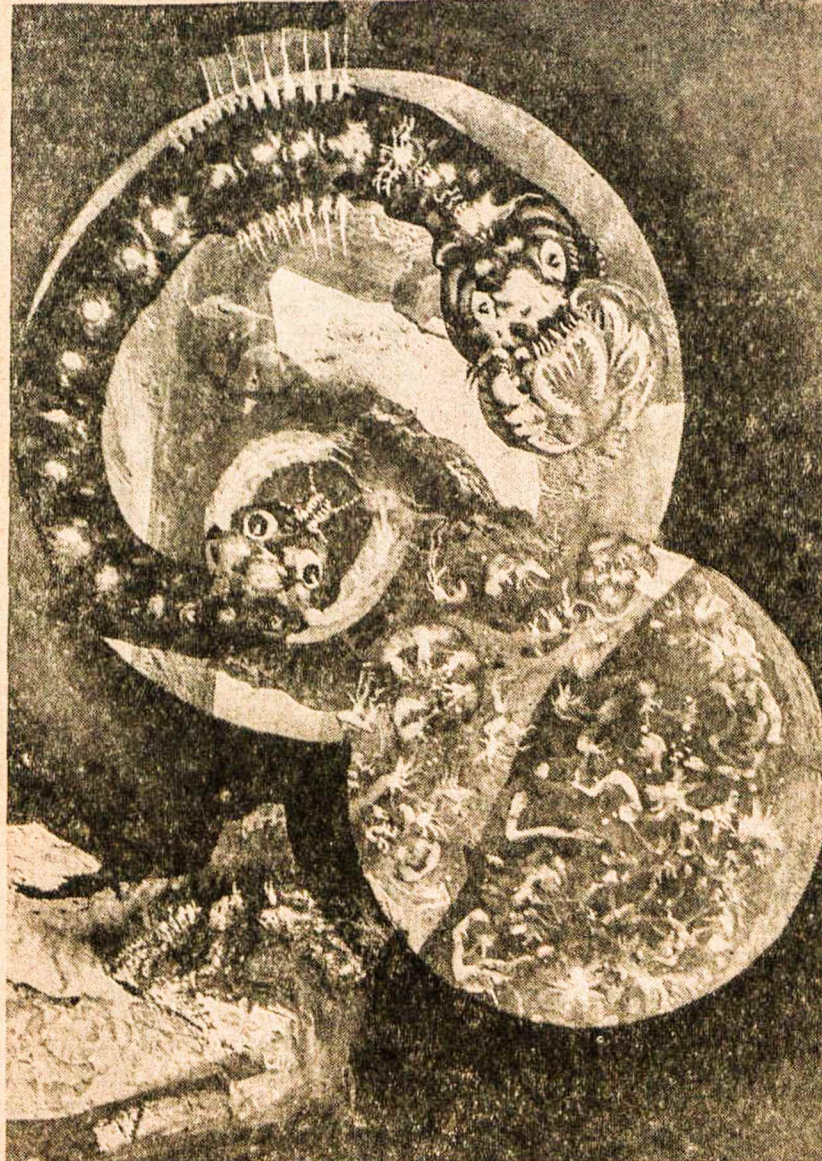
Daug dėmesio romane kreipiamas į senąją lietuvių religiją. Tą gamtos religiją V. Alantas labai vertina ir iškelia. Atrodo, kad labiausiai krašte yra įsigalėjęs saulės ir jos simbolio ugnies kultas. Alkaragio ramovės krivis Dievelta yra pagarsėjęs saulės garbintojas. Visa jo šventovė saulei pašvęsta. V. Alantas sukuria net saulės religijos liturgiją, duoda himnų tekstus, kalbamas maldas, aprašo apeigas, aukas, šventosios ugnies saugojimą, vaidilutes ir krivius, parodo ramovės didelę įtaką žmonėms, aprašo smulkiai ir pačią šventovę. Šaltėsnį žmonių santykiai yra su Tėvu Perkūnu — Akmeniniu Kalviu. Perkūno žmonės bijo ir vengia. Sventaragis savo dievu yra pasirinkęs Aitvarą, kurio ženklas taip pat yra ugnis. Minima dar miško deivė Medeinė, vandenų — lau-

mės, undinės, gelmių ir pragaro — Velinas. Tuose mitologiniuose vaizduose autorius sukaupe daug poezijos, bet kyla rimtas autentiškumo klausimas. Istoriniuose šaltiniuose apie lietuvių religiją yra nedaug žinių. Tiesa, ten gausu pasakų ir prasimanyimų. Tas pasakas T. Narbutas net į lietuvių istorijos tomus įrašė, bet visdėlio tai nėra autentiška istorinė medžiaga. Ir V. Alanto vaizdas pasiskaityti įdomu, tačiau jo pastangomis tą fantazijos sukurtą religinį pasaulėvaizdį skleisti labai abejojame.

Romane duodamas platokas dvasinės ir medžiaginės kultūros vaizdas. Žygonių-dainių luomui čia atstovauja vaidila Džiugas, jo keliu linksta eiti net Suginto sūnus Svityrys. Jų kuriamos dainos apie karžygius, Mindaugo vienybės idėja skamba pilyse ir pobūviuose. Tai dvasios vadai, patriotizmo kurstytojai. Svarbiausias maisto gamintojas yra žemdirbių luomas. Paskui eina bitininkai, medžiotojai, žvejai, grybų, uogų, riešutų rinkėjai. Upių ir ežerų drėkinama Padysnio šalis yra garsi savo derliais ir girių teikiamomis gėrybėmis. Dirbamos žemės vis daugiau atkovoja iš girios. Didelės mūgės sutraukia į Padysnį daug sąvų ir užsienio prekijų. Tačiau ginklus nukalti sugeba ir vietiniai kalvis Stulga. Garsus savo papuošalais ir brangenybėmis yra sidabrininkas Valža. Gyduoles augina ir renka žolininkas Kulva. Ir Eglė Sugintienė žino daugybę vaistažolių ir sugeba gydyti žmones. Į karą lietuvių joja ristais žirgais, kuriuos patys užsiaugina. Ir naminiuose reikaluose žirgas yra nuolatinis bernelio draugas ir pagalbininkas. Žodžiu sakant, parodyta gana augšta materialinė ir dvasinė kultūra. Vaizdas sukurtas gana ryškus, tačiau ar jis autentiškas? Atrodo, kad rašytojo fantazija šiuo atveju buvo gana laisva ir nesigaliojo šviesių spalvų. Tik luomų skirtumas dar nėra išnykęs. Artojai, medžiotojai, bitininkai, net buvę belaisviai medžiaginių gėrybių gamyboje ir krašto gynyboje labai vertinami ir gerbiami, bet kuriant šeimą labai žiūrima, kad luomai nesimaišytų. Tik Sventaragis ir šioje srityje elgiasi pagal jo sieloje laisvai atsiradusius žmoniškumo principus.

Kiek tuose plačiuose gyvenimo vaizduose yra laiko ir vietos kolorito, taip pat nelengva pasakyti. Autorius stengiasi sukurti primityvių vaizdingumą pasižymintį dialogus. Tai turėtų būti tik vaizduojamų žmonių psichologija. Bet aiškiai neįtikimas jaunuomenės elgesys. Pvz. Mirga glamonėjasi ir prašo Vytenio bučiujama. Tai ne Mindaugo laikų konservatyvios lietuvių visuomenės elgesys, o Amerikos miestų paauglių elgesys. Romano kalba sklandi, dialogai gyvi, intriga vedama pakankamai, žodynas turtingas, tik gal be reikalo pamargintais alantiškais žodžiais, kaip pvz. vaidilutis, užuot rodytis, manyti, vaidilutis. Šiame tome yra kompozicinių neaiškumų, spragų, neišsąutų sąutavų. Mislė paliktas pleiškas Rudabardis. Mėtos grupės vaidmuo, palikta neišspręsta sukilėlio Kanto byla, beveik nemotyvuotas Suginto šurkštus elgesys su karinėje veikloje nusipelnusiu Sventaragiu. Bet reikia tikėtis, kad tie motyvai dar ras atsakymą antroje tomo.

Vytautas Alantas, SVENTARAGIS. Istorinis romanas, I tomas.

Leonas Urbonas, Dvigalvis sutvėrimas, akrilika, 1972, Walhalla galerija, Australija. Jo parodos buvo surengtos ir kitose galerijose

„AUKURO“ DVIDEŠIMTMETIS

„Aukuro“ literatūros vakaras-balis 1972 m. gruodžio 2 d. praėjo labai pakilioje kultūringoje nuotaikoje. Ta proga buvo pasveikinta ilgametė „Aukuro“ režisėrė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, sulaukusi 50 metų amžiaus. Sveikino draugai ir organizacijų atstovai. Daug sveikinimų gauta raštu bei telegramais. Linkėtojų tarpe buvo rašytojas J. Jankus, „Audronės“ autorius, C. Mickūnas iš Bostono (po savo sveikinimų perskaitė laišką iš poeto S. Santvaro). PLB švietimo tarybos pirmininkas ir „T. Žiburių“ atstovas A. Rinkūnas apgailestavo, kad PLB Bendruomenė netiekia ordinų asmenims už nuopelnus lietuviškajai kultūrai. Esą p. Kudabienėi tektų pats garbingiausias... Kalbėtojai nušvietė visą p. Kudabienės scenos darbą Kaune, Vokietijoje ir ypač Hamiltone, kur virš 20 metų vadovauja „Aukurui“. Pažymėtina, kad vien tik gastrolių po kitas lietuvių kolonijas per tą laiką padaryta apie 50, neskaityt dramų festivalių Čikagoje. E. Kudabienė, padėkodama publikai ir aukuriečiams, pareiškė, kad didžiausia padėka jos scenos gyvenime yra šiltas žiūrovų priėmimas ir pilnos salės publikos. „Aukuras“ šiuo metu yra labai reikalingas ne tik moralinės, bet ir finansinės paramos. E. Kudabienė buvo įteikta graži rožių puokštė.

Meninės programos dalyje pasirodė „Aukuro“ branduolys su deklamacijomis ir ištraukomis iš įvairių vaidinimų. Scenoj matėsi, be E. Kudabienės, L. Ver-

Išleido „Viltis“ Klevelande, 1972 m. Aplanką piešė dail. T. Ilesforas Valius. Pradžioje duotas autorius įžangos žodis „Kaip aš rašiau Sventaragi“. Aplankė randame žinių apie autorių. Knygos gale yra teksto paaiškinimų. Knygoje yra 408 psl., kaina \$5,00, kietais viršeliais — \$6,00.

Atsiųsta paminėti

Antanas Liutina, EVANGELIJOS IR KRIKŠČIONISKOSIOS KULTūros SANTYKIO UŽDARINIAI. Atspaudas iš LKM Akademijos „Suvaižiavimo darbų“ VII t., 383-391 psl. Roma 1972.

Lietuvių jaunimas. The World Lithuanian Magazine. Nr.8-9, 1972.

Moteris. Lietuvių moterų žurnalas, 1972 m. lapkritis-gruodis.

Lietuvių Dienos, 1972 m. lapkritis.

Mūsų žinios. Čikagos lietuvių jėzuitų veiklos biuletenis. 1972 m. 19 ir 20 nr.

Sv. Pranciškaus Varpelis, 1972 m. lapkritis, 9 nr.

Evangelijos šviesa, 1972 m. ruduo.

...

mūsų pačių valia. Užtat tik šios būsenos šviesose vykdomas paklūsimas kitam žmogui klausančiojo negniuždo, bet tobulina, kaip tai skelbia II Vatikano Susirinkimas: „Vienuolinius klusnumas ne tik nepadidina žmogaus asmens vertybės, bet dar ją subrandina, didindamas Dievo vaikų laisvę“ (II, 126). Ši gi Dievo vaikų laisvė yra perkeistosios tvarkos laisvė, kai Viešpats gyvena su žmonėmis regimu būdu ir todėl yra „su jais jų Dievas“ (Apr. 21, 3). Trumpai tariant, klusnumas nenuasmenina tik tada, kai jis yra eschatologinio pobūdžio, vadinasi, kai yra suvokiamas bei pergyvenamas kaip perkeitimo prasmu bei ženklas, regimas mūsųos žemės sąlygose. Tokiu atveju pro žmogiškąją vyresniojo valia švyti Kristaus valia, nors kasdienoje šis vyresniojo valia ir būtu tik jo paties akštis. Kadangi klusnumas kryptas savo esmėje ne į dabarties kasdienybės, o į galutinę perkeistąją būseną, kurioje išanviti Kristui tarnaus tiesiogiai rėdėdami Jo veidą (plg. Apr. 22, 3-4), tai žmogiškiosios valios netobulumas sutirština perkeitimo šviesoje, ir vienuoliš laisvė išsilaikys ana perkeistąja Dievo vaikų laisvę, nors vykdyti ir gana įkrytus, neovrotinus ar net erzinančius savo vyresniojo įsakymus.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESE š. m. vasario 22-25 d. D. Brazilijoje, Sao Paulo mieste, koncertinė programą atliko sol. Prudencija Bičkienė, sopranas iš Čikagos, ir I. Smieliauskienės vadovaujamas čikagiečių ansamblio „Grandis“ 20 šokėjų grupė. Prieš kongresą „Grandies“ atstovai lankysis Venecueloje ir turės koncertą jos sostinėje Caracas. Kadangi išvykoje dalyvaus tik nedidelė ansamblio dalis, teks atsisakyti „Lietuviškų vestuvių“ fragmentu. Numatoma paruošti specialią tautinių šokių ir dainų pyne. Sol. P. Bičkienė taip pat planuoja keletą koncertų ir kitose P. Amerikos lietuvių kolonijose.

VIKTORIJOS GENYTĖS - SMAIŽIENES pomirtinį eilėraščių rinkinį išleis Winnipege gyvenanti jos šeima. Leonard Žitkevičiaus redaguotame rinkinyje bus sutelkti įvairaus pobūdžio eilėraščiai, kurių dalis yra skirta vaikams. Knyga bus spausdinama Brooklyne, Tėvų pranciškonų spaustuveje. Ilustruos velionės dukra Liucija. Kadangi V. Smaižienė reikšė ne tik poezijoje, bet ir prozoje, ypač žurnalistikoje, numatoma išleisti ir atskirą jos raštų tomelį.

LIETUVOS VYCIŲ CHORAS Čikagoje išleido ilgo grojimo plokštelę „Vai, lėkite dainos“, įdainuotą su solistais Algirdu Braziu ir Audrone Simonaityte. Plokštelės krikštynas surengė krikšto tėvai Antanas ir Marija Rudžiai, Lietuvos garbės konsulas J. Daužvardienė. Plokštelėn įrašyti lietuvių kompozitorių — J. Stroliaus, F. Stroliaus, St. Gailevičiaus, St. Simkaus, J. Bendoriaus, J. Karoso, J. Gaubos, A. Dirvinskaitės, J. Žilevičiaus, St. Sodeikos, V. Klovos kūriniai. Minėtąjį Lietuvos vyčių chorą yra įsteigęs 1915 m. Leonardas Simutis, sn. Jo vadovais yra buvę muzikai A. Aleksis, A. Pocius, J. Sauris ir L. Simutis, jn. Po 9 metų pertraukos choras buvo atgaivintas 1960 m. Jo dabartinis vadovas — muz. Faustas Strolia.

LB VAIZGANTO KULTŪROS KLUBO prieškalėdinė popietė Brooklyno Kultūros Židinyje buvo skirta prieš 5 metus mirusiam dail. Povilui Puzinui ir lietuviškoms bei su Lietuva susijusioms plokštelėms. Atsiminimais apie dail. P. Puziną dalijosi dail. J. Bagdonas, velionį pažinojęs nuo jo pirmosios parodos Kaune 1933 m. Jis taipgi apibūdino jo kūrybą ir plačią išsiskyrio Rygos ir Kauno meno mokyklų skirtumus. Muz. Vytautas Strolia popietės dalyvių supažindino su lietuviškąja diskografija — plokštelių aprašymais bei jų katalogavimu. Seniausios ju turimas įrašas yra kompoz. Aleksandro Kačanausko įdainavimas 1907 m. Nemaža dėmesio susilaukė Vilniaus vardo choras Izraelyje, dainuojantis ilgesio kupinas dainas apie Vilniaus miestą. Muz. V. Strolia taipgi plačiai palietė išsivijoje besireiškiančius lietuvių muzikus ir tuos užsieniečius, kurie savo kūrybai yra pasiskolinę lietuviškų melodijų. Kalbėtojai yra nurodę šaltinį, o kiti jį nutylėję. Sekanti LB Vaizganto Kultūros Klubo popietė sausio 20 d. bus skirta dramoms aktorius Henriko Kačinsko amžiausio septyniadešimtmėčiui. Apie suakutvininko dailį jį skaitymą bei deklavimą kalbės J. Brazaitis, apie jo teatrinę veiklą — J. Blekaitis. Sukututvininkas H. Kačinskas skaitys ištraukas iš lietuvių literatūros.

ČIKAGOJE ISTEIGTA NAUJOJI OPEROS BENDROVE vasario 3, 4 ir 11 d. Marijos Augstėsniosios Mokyklos salėje stato G. Puccini operą „Bohema“. Bendrovės valdybą sudaro lietuviai — sol. A. Grigas, K. Girdvainis ir D. Petrelis. „Bohema“ režisuoja Živilė Numgaudaitė, scenovaidžius sukūrė dail. A. Ambrosini, diriguoja Lyric Operos dirigentas Gulio Favario. Operos spektakliuose dalyvaus solistai: Daiva Mongirdaitė, Dalia Kušnienė, Geraldine Mikūžis, Paulius Gudas, Algis Grigas, Vytautas Marčiukaitis, Antanas Gelaižis, Rimvydas Cinka, Craig Johnson, Diana Locallo, A. Zielinski ir C. Zielinski. Gros Lyric Operos rinktinis 34 muzikų orkestras. Galimus nustolius sutiko padengti mecenatas Edmund Mitchell-Mičulis. „Bohema“ bus atliekama lietuvių kalba, nors solistų eltsė yra ir nelietuvių. Naujasis operos teatras turi tikslą sudaryti progą pareikšti jauniems dainininkams. Ateityje numatoma surengti lietuvių jaunųjų solistų konkursą JAV ir Kanadoje, pradedant jį kolonijose ir užbaigiant Čikagoje. Laimėtojų bus pasibaita \$1.000 premija, kuriai jau yra surastas mecenatas.

BALTIECIŲ STUDIŲ II KONFERENCIJA bus birželio 9-11 d.d. Svedijoje, Haesselyje pilyje prie Stokholmo. Ją rengia Baltiečių Mokslinis Institutas Skandinavijoje ir Baltiečių Studių Draugija JAV. Konferencijai jau yra gauta Svedijos vyriausybės finansinė parama. Konferencijos programon yra įtrauktos baltistikos visos šakos — istorija, visuomeniniai ir politiniai mokslai, kalbotyra ir literatūra. Platesni informacijų galima gauti šiuo adresu: Baltic Institute, Box 16042, S-103 21 Stockholm 16, Sweden.

DR. JONAS GRINIUS Miunchene, V. Vokietijoje, ruošia spaudai „Veidų ir problemų“ II tomą, kuriame bus studija apie J. Aisčio kūrybą.

OKUPUOTOJ LIETUVŲ

STUDENTŲ MISRIŲ CHORU III konkursu „Juventus 72“ Kaune varžėsi 12 chorų iš Kauno, Vilniaus, Talino, Petrozavodsko, Minsko, Kievo, Kuibysėvo, Tomsko ir Leningrado. Pirmą vietą laimėjo A. Seto vadovaujamas Talino studentų choras, II — V. Sitnikovo vadovaujamas Tomsko studentų choras, III — Kauno politechnikos instituto choras „Jaunystė“ su vadovu R. Varnu. Geriausių solistų vardus išsikovoję vilnietė studentė E. Sidaravičiūtė ir gudas studentas I. Krasnodubskovas. M. K. Ciurlionio harmonizuotą lietuvių liaudies dainą „Beaustanti ausrelė“ geriausiai atliko Leningrado Ulanovo elektrotechnikos instituto akademinis choras ir Kauno politechnikos instituto „Jaunystė“.

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS mažiesiems žiūrovams prieš šventes paruošė naują premjerą — Violetos Palčinskaitės pjesę-pasaką „Geležiinės princesės diena“. Spektaklio režisūra — V. Čibiro, šokiai — baletmeisterio Č. Žebrausko, muzika — kompoz. F. Bajoro, scenovaidžiai — dail. V. Mykolaitytės.

VILNIAUS „LELES“ TEATRO vyr. rež. ir dail. Vitalis Mazūras grįžo iš Jugoslavijos, pastatęs Belgrado lėlių teatre Libušės Lopeiskos pjesę „Gandras ir kaliausė“, parašytą pagal čekų rašytojo Jaroslavo Vodražeko pasaką. Siam darbui jis buvo pakviestas 1971 m., kai Kaune vyko Pabaltijo lėlių teatrų festivalis, kurio svečiu buvo Jugoslavijos lėlių teatro meno vadovas M. Džurevičius.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS lietuvių kalbos ir literatūros instituto dabartinės lietuvių literatūros kalbos sektoriaus baigia rengti leidinį „Lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos pagrindai“. Rengėjai specialiam posėdyje su instituto kalbininkais, augstųjų mokyklų lietuvių kalbos katedrų dėstytojais bei kitų įstaigų darbuotojais svarstė ryšium su šiuo leidiniu kylančius problemas rašybos ir skyrybos klausimus.

JAUNŲJŲ FILOLOGŲ dviemėte neakivaizdinė mokykla, įsteigta prie Vilniaus ir Šiaulių pedagoginių institutų, pradėjo darbą su X kl. moksleiviais. Savo kursantams, planuojantiems tapti lietuvių kalbos ir literatūros mokytojais, ji paskelbė šešias rašomųjų darbų temas: 1. „Vaizganto stiliaus ištakos“, 2. „Kritinio realizmo raida Lazdynų Pelėdos, Žemaitės, J. Bilionio kūryboje“, 3. „V. Krėvės „Skirgaila“ — dramos kūrinys“, 4. „Nacionaliniai ir internacionaliniai tarybinės literatūros bruožai“, 5. Stiliškieji nuspalviniai žodžiai V. Krėvės „Gilšėje“, 6. „Frazeologizmai Žemaitės „Marčioje“.

VYSKUPŲ MOTIEJAUS VALANČIAUS „Raštų“ 1 ir II tomas 5.000 egz. tiražu prieš Kalėdas išleido „Vaiga“ Vilniuje. Pirmajame tome yra „Vaikų knygelė“, „Paaugusių žmonių knygelė“, „Palangos Juzė“ ir „Antano tretininko pasakojimas“, antrajame — „Zemaičių vyskypas“. Prie abiejų tomų pateikiami įvairūs komentarai ir žodynėliai. Leidiniai priklauso serijai „Lituanistinė biblioteka“.

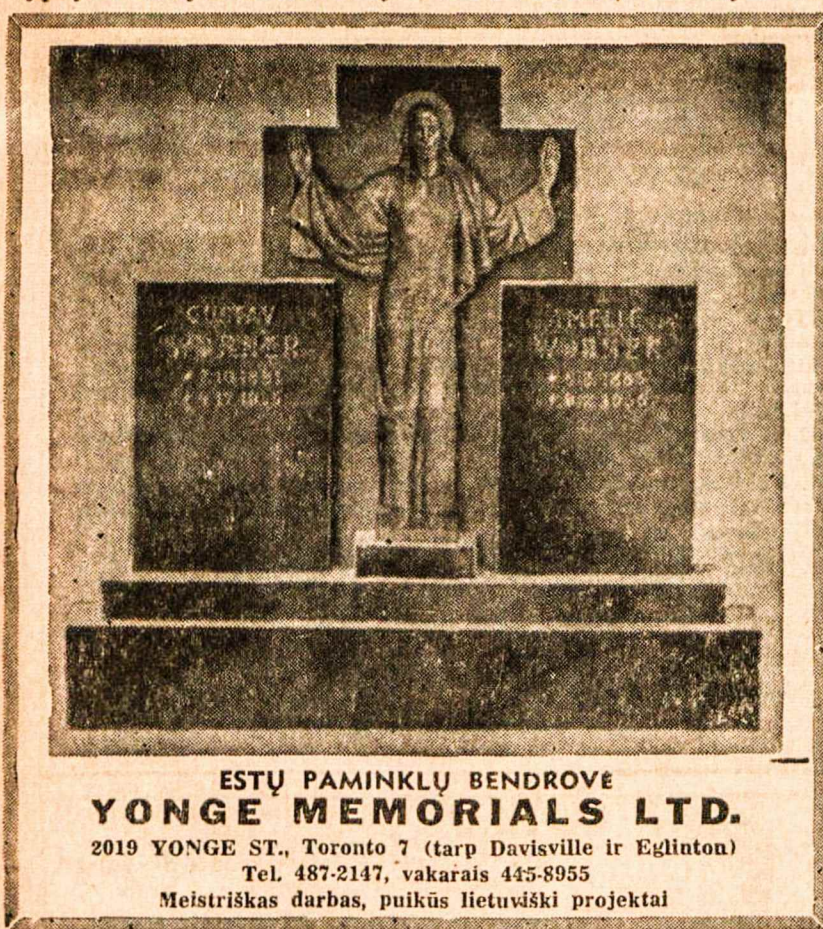
VILNIAUS OPEROS TEATRE pagrindinius Liudžius ir Edgardo vaidmenis G. Donizetti operoje „Lucia di Lammermoor“ atliko svečiai iš Talino — Anu Kal ir Hendrichas Krumas, „Estionijos“ teatro solistai. Sopranas A. Kal yra M. Glinski IV konkurso Kieve laureatė, praėjusį sezoną išėjusi tobulinimosi kursą Milano „La Scalos“ teatre. Jiedu taipgi surengė solinį koncertą, kuriame skambėjo pasaulinių klasikų kūrinių ir populiariųjų operų arijos.

LIETUVOS TEATRO DRAUGIJOS 25 metų sukaktis buvo paminėta specialiu vakaru Vilniaus operos ir baletu teatre. Koncerte dalyvavo visų Lietuvos profesinių teatrų atstovai, Vilniaus filharmonija ir operos veteranas A. Kučingis. Lietuvos teatro draugija, vadovaujama dramos aktorius Jono Kavaliausko, šiuo metu turi 962 narius, 14 vietinių skyrių ir 7 kūrybines sekcijas, jungia 11 profesinių ir 22 laudies teatrų. Draugija rengia paskaitas, seminarus, teatrinis festivalius, parodas, kūrybos vakarus, teikia paramą aktoriams, rūpinasi profesinių bei laudies teatrų ekonomine būkle, aktorių darbo ir poilsio reikalais.

DAIL. KAZIO SIMONIO 85 metų amžiaus sukakčiai skirta paroda iš Kauno M. K. Ciurlionio dailės muzėjaus 1972 m. pabaigoje buvo perkelta į Vilniaus dailės parodų rūmus. Gausiai dailės veteranų kūrybai atstovauja 100 atrinktų darbų, pradedant 1919 m. sukurtu „Smuliku“ ir baigiant 1965 m. nutapytu „Kosmosu“.

VILNIAUS OPEROS IR BALETU teatre premjeros susilaukė savotiškas baletas triptikas „Apmaistai šokyje“. Jo pirmąją dalį sudaro F. Šopeno variacijos fortepijonui ir orkestrui V. A. Mocarto „Don Žuano“ tema, antrąją — S. Prokofjevo „Klasišinės simfonijos“ keturiuos dals, trečiąją — ištraukos iš L. Minkaus baletu „Pachita“. Pirmąsias dvi dalis pastatė Gruzių S. Palaišvilio operos ir baletu vyr. baletmeisteris G. Aleksidzė, trečiąją — baletmeisteris E. Bukaitis. Premjėrines spektaklis buvo skirtas Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmėčiui.

V. Kst.

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

5. Klusnumo eschatologija

Tokios pat prasmės turi ir klusnumas, atremtas į Kristaus žodžius: „Kas jūsų klauso, tas manęs klauso“ (Lk 10, 16). Tai reiškia: klusnumas esmėje yra kreipiamas ne į žmogų, bet į patį Kristų. Pasak II Vatikano Susirinkimo, vienuoliai „klusnumo įžadų“ visiškai pveda „Dievui savo valią“ (II, 125). Išganymo istorija juk ir yra ne kas kita, kaip Viešpaties valios skleidimasis laike bei erdvėje. Kiekvienas, kuris šioje istorijoje vienuolių ar kitokių būdų dalyvauja, savaime, kaip Susirinkimas sako, „susiungia su Jo išganymoja valia“ (t. p.), tapdamas jos vykdytoju. Augščiųjų ir tobuliausių išraiškos šis susijungimas yra pasiekęs Kristuje, kuris, nors ir pabrėždamas, esą Jam duota visa valdžia dangiuje ir žemėje (Mt 28, 18), savo pasiuntinybę visdėlio pergyveno kaip dangiškojo Tėvo valios vykdydą: „Aš neįsiskau savo valios, bet valios To, kuris yra manė suintas“ (Jo 5, 30; plg. Jo 4, 34). Šiuo Tėvo valią Kristus vykdyd ligi pat galo, net mirties akivaizdoje, suknubęs Alyvu kalne, kartodamas: „Tebūnie ne mano, o tavo valia“ (Lk 22, 42).

Šiuo Kristaus keliu dabar ir eina vienuoliai, darydami klusnumo įžadą: „Vienuoliai seka Jo pavyzdžiu“, pastebi II Vatikano

Gramatika ar eschatologija?

Vienuolinio gyvenimo prasmė ir vėrtė

ANTANAS MACEINA

Susirinkimas (II, 126). Tai reiškia: vienuoliai savo klusnumu vykdo ne ką kita, kaip dangiškojo Tėvo valią. Skirtumas tik tas, kad Kristus Tėvo valią vykdyd tiesiogiai, tuo tarpu vienuoliai vykdyd ją netiesiogiai, būtent, nusilenkdamai „vyresniesiems, kuriuos turi esant Dievo atstovais“ (II, 126), ir jų klausydami „kaip reikalauja regula ir konstitucijos“ (t. p.). Dieviškoji valia vienuolio būsenoje reiškiasi viršininko valia. Tiesa, II Vatikano Susirinkimas išpėja vienuolynų vyresniuosius naudoti „turimą galią kaip savo brolių tarnai“, valdyti „sau pavestuosius kaip Dievo vaikus“, pagerbti „jų asmenį“, padėti „jiems savanoriškai paklusti“, paversti jų klusnumu „aktyviu ir atsakingu klusnumu“ (II, 126). Iš kitos tačiau pusės Susirinkimas pabrėžia, kad vienuolyno vyresnysis turi pasilaikyti „galią nuspresti ir įsakyti, kas darytina“ (t. p.). Vadinasi, paskutinis žodis, nepaisant ano viso aktyvaus ir atsakingo klusnumo, priklauso vyresniajam, ir klusnumo įžadą padaręs vienuolis turi šiam žodžiui nusilenkti.

Ir štai, čia kaip tik ir slėpi vienuolinės būsenos savotišku-

mas. Juk jeigu klusnumo įžadą įsipareigoję savos valios palenkia vyresniajam svarstytume tikrai dabartinės tvarkos atžvilgiu, tai klusnumas būtų ne išvengiamas žmogaus nuasmeninimas. Nes vyresniojo valia kasdienoje iš tikro yra jo paties valia. Tai išraiška jo pažiūrų, jo nusistatymų, jo būdo ir net jo nuotaikos. Ji anaipilto nėra koks nors Svatosios Dvasios įkvėpimas. Ji nėra nė hierarchijos valia didžiųjų Bažnyčios sprendimų atvejais, sakysime, skelbiant dogmas, įsakimais pabrėžiant dorinius dėsnius, vykdan reikšmingas pakaitas ir t. t. Čia visur iš tikro galima regėti Dievo valią. Tuo tarpu vienuolyno vyresniojo valia yra kasdienos elgesio apprendimas žmogiškąja valia. Jeigu tad vienuolis šiai valiai paklūsta, tai tuo pačiu jis savo valią palenkia kito žmogaus valiai, atsisakydamas savę pažiūrų bei įsitikinimų, net jeigu šie objektyviai ir būtų geresni, negu vyresniojo įsakytieji Tai ir yra ne kas kita, kaip savo asmens išsižadėjimas. Šis išsižadėjimas, svarstomas grynai dabartinės tvarkos švie-

soje, yra net dar didesnis, negu, pavyzdžiui, viršinė prievarta, nes priverstas žmogus gali išsaugoti bent vidinę savo laisvę, tuo tarpu vienuolis išsižada savo asmens savanoriškai ir net džiūgiai: „Vienuoliai nuolankiai teklauso vyresniųjų“, reikalauja II Vatikano Susirinkimas (II, 126). Jeigu tad vienuolio klusnumas, kaip dažnai manoma, išsistemų nusilenkimu vyresniojo įsakytai kasdienai, tai vargu ar galima būtų jame regėti minėtų Kristaus žodžių prasmę, esą klausant žmogaus, klausoma tuo ir paties Kristaus.

Klusnumas Kristui gali būti vykdomas klusnumu žmogui tik tada, kai pro šį klusnumą švyti kita būseną, būtent ta, kurioje Kristus tikrai yra „karalių Karalius ir viešpatuojančiąjį Viešpatį“ (Apr 19, 16), vadinasi, kur jo valia yra reiškia tiesioginiu būdu, nes tik šitokioje būsenoje yra galimas savos valios palenkimas Kristaus valiai; savęs nenuasmeninant. Būdamas mūsų pirmavaizdis, pagal kurį esame sukurti, Kristus neįsavyje giliausią mūsų esmę. Todėl Jam paklusti reiškia paklusti šitai esmei. Kristaus valia yra pati tikroji ir pati gilioji

UNITED TRUST

BABY POINT, \$24,900 prašoma kaina. 5 kambarių mūrinis namas. Įvažiavimas ir garažas. Viena skola. Arti susisiekimo ir krautuvų.

BLOOR — JANE, \$2,000 įmokėti. Atskiras 4 kambarių namas, moderni virtuvė ir vonia. Tuojau galima užimti. Su didesniu įmokėjimu viena skola.

KINGSWAY, \$36,900 prašoma kaina. Mūrinis vieno aukšto, 5 kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Pilnai įrengtas rūšys. Arti požeiminio ir krautuvų.

RONCESVALLES, \$3,900 įmokėti. Mūrinis vieno aukšto, 6 kambarių namas, moderni virtuvė, erdvūs kambariai. Arti parko, krautuvų ir susisiekimo.

ROYAL YORK — BLOOR, \$48,700 prašoma kaina. Gerai

prižiūrėtas 8 kambarių namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniai įrengtas rūšys su židiniu ir kitais patogumais. Arti požeiminio ir krautuvų.

ISLINGTON, \$12,000 įmokėti. Vieno aukšto 4 miegamųjų mūrų namas su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Erdvūs kambariai, kilimai ir kiti patogumai. Arti visko.

MIMICO, 6 butų po du miegamuosius mūrinis pastatas su garažais ir privačiu įvažiavimu. Prašo apie \$30,000 įmokėti. Geras nuomojimui rajonas. Arti susisiekimo.

SWANSEA, \$10,000 įmokėti. Mūrinis 6 kambarių namas su garažu ir įvažiavimu. Gerai prižiūrėtas vienos šeimos namas. Tuojau galima užimti. Arti požeiminio.

BALYS SAKALAS
762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad.10-3

Antrd.10-3

Trečiad. uždaryta

Ketvirtad.10-7

Penktad.10-8

Šeštad.9-12

Sekmad.9.30-1

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Pirmame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

MOKA:

už termininius indėlius —

trejų metų7%

dvejų metų6.75%

vienerių metų6.25%

1972 m. spalio, lapkričio ir gruodžio mėn.

už taupomąsias (savings) s-tas 6.6%

už depozitų-čekių sąskaitas6.05%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės iki \$10.0008.5%

nekiln. turto iki \$50.0008.25%

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W.

Tel. 534-9286

DUNDAS — RONCESVALLES, labai geromis sąlygomis parduodama maisto ir daržovių krautuvė. Didelė apyvarė, lietuvių rajonas. Ideali verslas vedusį porai. Verta pamatyti. Prašo \$5,500.

JANE — ANNETTE, mūrinis namas — krautuvė ir 5 kambarių butas. Ideali verslo vieta. Dabartinė nuoma — \$400 mėnesiui. Prašoma kaina — \$39,500 su maždaug \$7,000 įmokėjimu. Priimtinas betoks pasiūlymas. Vertas dėmesio pirkiny.

SCHOMBERG — TECUMSETH, du po 10 akrų sklypai žemės prie Schomberg miestelio. Tik 18 mylių nuo metropolinio Toronto į vakarus nuo 27 kelio. Lengvos pirkimo sąlygos. Įmokėti apie \$67,000.

PERRY SOUND, į šiaurę nuo Perry Sound miesto prie gražaus ežero parduodamas trijų miegamųjų vasarnamis ir 4 akrų žemės. Elektra šildomas ir įrengtas su visais miesto patogumais. Privatus smėlis paplūdimis ir puikus žuvalimas. Prašo \$17,500 su \$8,000 įmokėjimu.

BLOOR — INDIAN RD., arti Lietuvių Namų ir puikaus susisiekimo, 12 kambarių — trys atskiri butai. Garažas su privačiu įvažiavimu, penki kambariai ir prausykla pirmame aukšte. Įmokėti \$10-12,000.

RUNNYMEDE — COLBECK ST., naujai dekoruotas šešių kambarių namas. Naujas šildymas, graži ir moderni virtuvė. Garažas su šoniniu įvažiavimu. Įmokėti \$6,000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

YOUNG a. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus **YYT. V. GIRDAUSKAS**

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — **J. GUDAS** Tel. 534-7525

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ

ARNOLD'S MEAT MARKET

259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. Tel. 445-6031

(Warden & Ellesmere)

Parduodama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėl į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiuojamas galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

Venecuelos ir kitų P. Amerikos šalių atstovai antrajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese. Nuotrauka A. D.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Europos džiudo pirmenybėse Rygoje kauniečiai Česlovas Jezerškas laimėjo I vietą. Baigmėje jis savo priešininką įveikė per 19 sek. Varžėsi II-me pusvidutiniame svorėje.

Vilniaus plaukikai buvo nuvykę į Erfurtą dalyvauti plaukymo rungtynėse. Vilniečiai laimėjo 8 rungtis.

Keturi Lietuvos plaukikai įėjo į 10 geriausių plaukikų Sov. Sąjungoje. Tai B. Užkuraitytė, R. Ališkaitė, V. Tiknius ir K. Buinickas. Geriausiai pasirodė B. Užkuraitytė, kuri laimėjo dvi antrąsias vietas.

Sov. Sąjungos profsąjungų bokso komandinės pirmenybėse Kaune žalgirio komanda laimėjo I vietą.

Boksininkų turnyre Maskvoje panevėžietis S. Sereika lengviausiam svorėje laimėjo I vietą.

LIETUVIAI KANADOS STALO TENISO RINKTINĖJE

Kanados stalo teniso sąjunga paskelbė naujas vyrų ir moterų 1973 m. stalo teniso rinktnes: vyrų — Derek Wall, Paulius Kleivinas, Errol Caetano (visi iš Toronto), Larry Lee (Waterloo); moterų — Violeta ir Flora Nešukaitytės (Toronto), Shirley Gero (Montrealis), Elena Sabaliauskaitė-Simerl ir Birutė Plučaitė (Toronto).

Sie žaidėjai greičiausiai turės atstovauti Kanadai Britų Bendruomenės pirmenybėse Cardiff (Angl.) kovo 26 — balandžio 1 ir pasaulio pirmenybėse Jugoslavijoje balandžio 5-15 d. Visiems dalyviams linkime sėkmes. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Dvidešimtpenkmecio leidinio redaktorius pakviesti S. Krašauskas ir J. Budrys. Medžiaga ir nuotraukos siųsti S. Krašauskui, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ont. Meninei leidinio daliai prižiūrėti pakviestas dail. T. Valius. Be ankščiau minėtų sportinės dalies rašinių, klubo istorija paruošė J. Gustainis (179 Cassandra Rd., Tor.), krepšinio stovyklą aprašys M. Duliūnas (162 Rusholme Rd., Tor. 4), buriavimą J. Zukas (155 Berry Rd., Tor. 18). Turintieji nuotraukų ar medžiagos prašomi siųsti tiesiai redaktoriumi arba atskiro sporto šakos vedėjui.

Naujais nariais į klubą įstojo seniai iš P. Amerikos atvykę — Algis Kaunas (golfas) ir Algis Kaunas, jn., (krepšinis).

Sį penktadienį, 8 v.v., Hamiltono Kovo jauniai A. žais J. Cullnan mokykloje draugiškas rungtynes su Vyčio jauniais. Sekmadienį 12.45 Prisiškėlimo par. salėje Vyčio jauniai žais pirmas B-C lygos rungtynes.

Mūsų rėmėjai Vyt. Pulkiui nuoširdžiai dėkojame.

Mergaitės (16) CYO lygos pirmė.

AUSROS ŽINIOS

Visuotinis klubo narių susirinkimas įvyks šį sekmdienį, sausio 14 d., 1 v.p.p., Prisiškėlimo Parodų salėje. Valdyba pageidauja, kad visi klubo nariai dalyvautų susirinkime, o ypač jaunesnieji nariai. Programoje — pranešimai ir naujosios valdybos rinkimai.

Klubo metinių šokių proga gauta aukų ir laimikų loterijai. Valdyba dėkoja klubo rėmėjams: V. Bendoriui, A. Čizikiui, A. Dūdai, A. Garbeniui, V. A. Genčiams, A. Kairiui, S. K. Plučams, P. Skrupskui, E. Šleikiui ir Parkside Meat Market.

Jaunių B krepšinio komanda sausio 6 d. Hamiltone žaidė draugiškas rungtynes su Kovu. Rungtynes laimėjo Kovo A ir B klasės jungtinė komanda 76:32. Kovui taškus iškovoję: Grajauskas 27, Navickas 11, Čerškus 14, Kairys 13, Banevičius 1, Trumpickas 10. Aušrai taškus laimėjo: Stauskas 2, Gutauskas 2, Stončius, Abramavičius, Grigonis 4, Sodonis, Arlauskas, Valickas, Rautinšas 8, Zabas 4, Raab 10. Valdyba dėkoja p. Stončiui, Abramavičiui ir Valickui už komandos nuveikimą.

Pirmosios šio sezono Bathurst-College krepšinio lygos rungtynės vyko sausio 7 d. Jaunių A komanda pralaimėjo latvių YMCA 59:78. Žaidė: Bartusevičius 3, Didžbalis 6, Gorys 9, A. Grigonis 15, J. Grigonis 8, R. Grigonis, Krikščūnas, Punksys, Salvaitis 14, Stočkus 4. Vyrų komanda irgi pralaimėjo pirmąsias rungtynes latvių Hawks komandai 81:93. Aušros komandą žaidė: Akelaitis 4, Nakrošius 12, Underys 22, Waganman 25 ir Žutautas 18. Sekančios šios lygos rungtynės bus jaunių A klasės prieš Vytį sausio 14 d., 12.45 v.p.p.

V. Štukiū ir O. Kušneraiciū tvarkoma jaunių C krepšinio komanda nugalėjo St. Christopher penktuką sausio 7 d. 29:6. Aušros komandą žaidė: J. Skrupskas, E. Gataveckas, R. Punksys, V. Stončius, E. Petrošis, J. Gutauskas, A. Arlauskas ir A. Sodonis. Sekančios rungtynės — sausio 14 d., 2.30 v.p.p., St. Aloysius mokykloje, 80 Queensdale.

Paulius Kleivinas, 14 metų sportininkas, išrinktas Kanados stalo teniso sąjungos (Canadian Table Tennis Association) kaip vienas iš penkių pagrindinių žaidėjų Kanados vyrų stalo teniso komandoje. Kaip atšarginė žaidėja į Kanados moterų stalo teniso komandą pateko Birutė Plučaitė.

Skautų veikla

• Šį sekmdienį, sausio 14, po 10 v. pamaldų, skautų būkle šaukiamas "Satrijos" ir "Rambynų" tūntų vadovų pasitarimas Vasario 16 sueigos reikalui.

• Oro skautų Dariaus-Girėno drėvė M. Tarvydas ir R. Gudelis išlaikė oro sk. III patyrimo laipsnio egzaminus. Ačiū s. G. Stanionui už egzaminavimą ir talką sueigoje.

• Sausio 20 d. Trinity Recreation Centre kanadiečių skautų organizuojamos vandens sporto varžybos: 6 v. v. vilkiukams, 8 v.v. skautams. Jose kviečiami dalyvauti ir lietuviai.

• Šį šeštadienį skautų Mirgos ir "Dainos" dr-vių sueigos. Jaun. skautų "Rūtos" dr-vės sueiga 1 v. p.p. Lietuvių Namuose.

• S. m. kovo mėn. sueina 50 metų pirmojo "Skautų Aido" numerio pasirodymo šiauliuose. Kviečiame visus šiais jubilėjiniais "Skautų Aido" metais laikraštį preneuruoti, jo išlaikymui aukoti, uoliau skaityti ir bendradarbiauti. "Satrijos" tūnto "Skautų Aido" atstove yra tūnt. adj. J. Kobelskytė, 22 Evelyn Ave., tel. 766-8049. C. S.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
vincinio parlamento Charlotte-towne uždegė 100 elektros lemputių, puošiančių didžiulį iš medžio padarytą gimtadienio tortą. Jis taipgi atidarė šimtmečio žaidynes naujai pastatytoje arenoje. Pagrindinės išskilmės bus birželio pabaigoje ir liepos pradžioje, kai į Princso Edvardo salą atvyks karalienė Elzbieta su savo vyrų Pilypu. Ji taipgi aplankys ir Ontario Kingstono miestą, kuris šį vasarą švenčia 300 metų sukaktį.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO
(sanding) polirovimu ir blizginimo darbus Toronto.
Alfonas LE6-2805.

mokykloje, 80 Queensdale.

Paulius Kleivinas, 14 metų sportininkas, išrinktas Kanados stalo teniso sąjungos (Canadian Table Tennis Association) kaip vienas iš penkių pagrindinių žaidėjų Kanados vyrų stalo teniso komandoje. Kaip atšarginė žaidėja į Kanados moterų stalo teniso komandą pateko Birutė Plučaitė.

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,

29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

NEIŠMESKITE!

ATSIMINKITE ŠIAS DATAS LAIKRAŠČIŲ SURINKIMO

Toronto miestas kas mėnesį surenka laikraščius perdirbimui. Neišmeskite jų — suriškite į ryšulius ir padėkite ant gatvės kampo 7 valandą ryto. Miesto sunkvežimiai surinks juos

ketv. SAUSIO 18

penkt. SAUSIO 19

jeigu jūsų reguliarios surinkimo dienos yra pirmadienis ir ketvirtadienis

jeigu jūsų reguliarios surinkimo dienos yra antradienis ir penktadienis

Mes esame priklausomi nuo jūsų bendradarbiavimo. Informacijų teiraukitės

367-7742

LAIKRAŠČIŲ RINKIMAS YRA GERAS ĮPRATIMAS

TRAC CITY OF TORONTO

TORONTO RECYCLING ACTION COMMITTEE

H. F. Atyeo, P. Eng.,

Commissioner of Streets,

David E. Crombie,

Mayor

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

7 KAMBARIŲ, dviejų aukštų namas su garažu ir 6 kambarių vasarnamis netoli T. T. Pranciškonų stovyklos. Pirkimo kainon įeina dvi krosnys, trys šaldytuvai ir visi baldai. Našlė savininkė išvyko gyventi į JAV. Apie 200 pėdų nuo vandens. Įmokėti apie \$10,000, viena hipoteka.

GAZOLINO STOTIS, krautuvė ir užkandinė prie Barrie miesto ribų. Sklypas 370'x300'. Vietos pakanka statyti 20 vienetų moteliui. Gazolino parduodama 170,000 gal. Prašoma kaina \$125,000 grynais. Labai gražiai įrengtas 10 kambarių namas, garažas ir dvi kabinos.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 prausyklos, 4 virtuvės, 2 užbaigti kambariai rūšyje, vandeniu-alyva šildomas, 6 kambariai pirmame aukšte, garažas su privačiu įvažiavimu. Apie \$20,000 įmokėti ir viena atvira skola. Tuojau į pietus nuo Bloor. Apie \$6,000 metinių pajamų ir butas šeimininkui.

HIGH PARK AVE., 10 originalių dvibučių (duplex), prašoma kaina už kiekvieną \$42,000, apie \$8,000 įmokėti. Modernios virtuvės, kilimai, šildymas vandeniu, platus įvažiavimas ir vieta automobiliams.

AL. GARBENS

NAMŲ TEL. HU 9-1543

PR. KERBERIS

NAMŲ TEL. LE 5-1584

ST. DARGIS

TEL. 536-2738

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniam ir didžiausiam **TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE**

PARAMA

MOKA

IMA

5½% už depozitus

6% už šėrus (numatoma)

6% už taupymo s-tas

6¼% už 1 m. term. dep.

6¾% už 2 m. term. dep.

7% už 3 m. term. dep.

8% už asm. paskolas

8¼% už mortgičius

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINĖS PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS — CLENDENAN, \$3,000 įmokėti, atskiras 9 kambarių per du aukštus namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, didelis sklypas, prašoma \$25,900.

ETOBICOKE, \$38,900 vienaauštis (bungalow), atskiras, plytinis, pristatytas garažas, 6 kambariai, kilimai, arti Burnhamthorpe Rd. **MISSISSAUGA**, atskiras plytinis vienaauštis (bungalow), dvigubas garažas, 6 kambariai ir 2 poilsio bei šeimos kambariai, prašoma \$41,900.

\$3,000 ĮMOKĖTI, plytinis 6 kambarių 2 virtuvių namas, nauja šildymo krosnis, prašoma \$22,900.

BABY POINT — JANE, \$10,000 įmokėti, atskiras plytinis 6 šviesių kambarių ir dviejų prausyklų namas, vienas mortgičius balansul, gar s.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turtme krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai

- — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- — NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

BALIO MASKELIŪNO

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-ųjų atstovybė

CLEAR-VISION

Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Prieinamos kainos.

Tel. 532-7733 1613 DUNDAS Street West

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, vaziuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Saziningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.

Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

A. ČIŽIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •

• Statom ir taisom antenas •

• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŲS GAMINIAI KAS SAVAITĖ tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POZEMINIO STOTI) YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias) HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skob, mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialioje krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilį skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime parodomai įvairių medžiagų ir kitų prekių. Saziningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. TORONTO 3, ONTARIO Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Priėmęs specialistas su ilga praktika. 1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

Mechaninis automašinų taisymas, sažiningas patarnavimas

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)

Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305

Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West

Parduodami automašinų radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY MAX KANE AUTO BODY

Darbas sažiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas

430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

ŽUVO SPORTININKAS

Naujų metų dieną dirbusiems amerikiečių dienraščiuose ar kitose komunikacijos įstaigose buvo netikėtai sunki, nes tą rytą pasaulį apskriejo žinia, kad lėktuvu nelaimėje žuvo viena žymiausių paskutinių metų beisbolo žvaigždžių — Roberto Clemente, portorikietis, tamsiaodis, bet labai geros širdies žmogus. Per eilę metų žaidęs Pitsburgo "Pirates" komandoje (rašančiam jį tekdavo matyti Chicago Cubs stadione, kai čia rungtyniaudavo Pitsburgo komanda), žiemas praleisdavo savo tėvyneje. Gaudamas vieną didžiausių algų — apie \$150,000 metams — Roberto Clemente nemažą jų dalį skirdavo neturtingųjų šalpai. Kai Nikaragvos valstybė išliko baisus žemės drebėjimas, kur žuvo tūkstančiai žmonių, R. Clemente su kitais nelaimingiesiems surinko apie \$150,000, keturių motorų lėktuvą prikovė valstybei bei kitų būtinų reikmenų nukentėjusiems ir iš Porto Rico naujųjų metų išvakarėse pakilo artimo pagalbos misijai į Nikaragvą. Vos pakilus, lėktuvas krito į jūrą, ir juo skridusieji žuvo. Amerikiečių laikraščiai, rašydami apie R. Clemente mirtį, pabrėžė, kad savo gyvenimą pašventęs nelaimingam artimui padėti, didysis sportininkas mirė jo gyvenimui būdinga mirtimi — žygyje pas tuos, kuriems pagalba tuo metu buvo labiausiai reikalinga. Tokie pavyzdžiai turėtų žadinti ir mus, lietuvius, nes mūsų tautiniai šalpos dirvonai tebėra labai platus.

IS SVENČIŲ MOZAIKOS

Kalbant apie Nikaragvos nelaiminguosius, malonu prisiminti, kad ir lietuvių jėzuitų provincijolas kun. G. Kijauskas savo pamoksle, pasakytame jėzuitų koplyčioje Kalėdų išvakarėse, taip pat visus susirinkusius lietuvių skatino melstis už tos nelaimingos valstybės žuvusius bei nukentėjusius gyventojus. Tikėdamiesi, kad ir kitų tautų nariai įvairiomis progomis meldžiasi už Lietuvą, mes tokiu tarptautiniu bendravimu dar labiau susijungiam ir viena didele pasauline šeima. Malonu pastebėti, kad ir šiemet švenčių proga daug lietuvių šiemet bei paskirų asmenų vietoj tradicinių sveikinimų aukėjo pinigų šalpai (per BALFą ar Lietuvos Dukteris), spaudai, pranciskonių statomam Kultūros Židiniui Niujorke, Lietuvių Fondui, Jaunimo Centrai Čikagoje ir t.t. Kitai paskelbė bendrus sveikinimus spaudoje. Naujųjų metų išvakarėse buvo progos apsilankyti kauniečio Norman Burstein kalnių prekyboje Čikagos vidurmiestyje. Nors Bursteinai yra kitos tikybės žmonės, jiems nieko nereikia Kalėdų šventės ir jų nauji metai yra visai kitu laiku, bet ir pas juos, kaip krikščionių šeimose, šalia papuoštos eglutės buvo išdėta daug kalėdinių sveikinimų, kurių nemaža dalis net su krikščioniškais vaizdais. Abu Bursteinai tais sveikinimais didžiavosi, juoba, kad lietuvių išgelbėjo juos iš mirties sunkiais nacių okupacijos metais Peržiūrėjau beveik visus Bursteinų gautus sveikinimus. Dauguma jų buvo nuo kunigų, gydytojų ir šiaip įvairių sluoksnių lietuvių. Jiems rašė net tokie, kurie spaudoje paskelbė bendrus sveikinimus su žinia, kad tradicinių kortelių nesianti-

nės. Šalia kitų, pamaciau čia ir gražų kolektyvinį lietuvių jėzuitų sveikinimą už Bursteinų paramą jėzuitų veiklai.

NAUJA OPERA

Čikagos Lietuvių Opera, gyvuojanti šešiolikis metus, ruošiasi "Carmen" spektakliams, kurie įvyks ateinantį pavasarį. Bet prieš tai dar kita naujiena: vasario 3, 4 ir 11 Marijos Augst. Mokyklų salėje statoma opera "La Bohema" lietuvių kalba. Ją stato nauji žmonės, sudarę "Chicago Opera Company". Šios naujos bendrovės vadovybėje yra sol. Alg. Grigas, inž. K. Girdvainis ir adv. D. Petrelis. "La Bohemos" lietuviškus spektaklius dirguos vienas iš Čikagos "Lyric" operos dirigentų — Gulio Favario; režisuoja Zivile Nungaudaitė, Marijos Augst. Mokyklų dramos mokytoja; dekoracijos — dail. A. Ambrozini, baigusio scenos meno fakultetą Illinois universitete; šviesų tvarkytoja — L. Buivydytė. Spektakliuose pasikelsdami dainuos Daila Mongirdaitė, Dalia Kučienienė, G. Mikuzis, Pov. Gudas, Alg. Grigas, o taip pat mažytės rolės pasirodys Vyta. Marčiukaitis ir Ant. Gelažius. Šalia lietuvių, dalyvaus ir būrys amerikiečių solistų, dainuojančių "Lyric" operoje: Craig Johnsonas, Diana Locallo (ji po spektaklių tuojau išskrenda į Italiją), broliai Adolfas ir Kazimieras Zieliński ("Lyric" operoje dainuoja 18 metų). 24 žmonių chorą sudarys rinktiniai Čikagos "Lyric" operos choristai, kurie lietuviško dainavimo repetitijas atlieka "Lyric" operos rūmose.

Gruodžio 26 d. sušaukta spaudos konferencija, kurios metu mūsų laikraščiai atstovai buvo painformuoti apie naujosios operos bendrovės tikslą bei planus. Eš, Čikagos Lietuvių Operoje vis tie patys solistai veidai, kartojamos net senian pastatytos operos, kad tik turimieji solistai turėtų ką veikti. Tuo tarpu lietuvių tautinėje bendruomenėje ešą gražus dainininkų prieauglis, kuriam pasirodyti reikalinga platforma. Naujoji opera tikia platforma ir būsianti. Nors tikslas tikrai gražus, tik klausimas, kiek ilgai naujoji opera išsilaikys? Nepaslapstis, kad "La Bohemos" spektakliams ji turi stiprų mecenatą restoranų savininko Edmundo Mitchell-Mitchello asmenyje. Jis pažadėjęs padengti nuostolius net iki \$10,000 sumos. Iš antros pusės žvelgiant, spaudos konferencijoje sušaldę išpušis, jog "La Bohemos" lietuviškų pastatymų samata esanti kukli (nors su orkestru bus repetuojama 15 val., dainuos visa eilė "Lyric" operos žmonių). Jei visiem trim spektakliams bus išparduota 80% biilių, nuostolis negrės. Tokie rengėjai žodžiai. Stebint visuomenės opinią, tenka pabrėžti, kad šios operos su entuziazmu laukia jaunesnės kartos žmonės. Rimta konkurencija nepakenks ir savo vardą bei garą turinčiai Čikagos Lietuvių Operai. Teltieka palinkėti, kad abu kolektyvus lydėtų bendro darnaus sugyvenimo nuotaikos. Kad Čikagos Lietuvių Operai naujasios operos kolektyvas įdomus, pasako faktas, jog CLO pasikvietė rež. Z. Nungaudaitę režisuoti "Carmen". Kaip matome, dar spektakliams nepaėjus, iš naujosios operos grėty vienas žmogus jau paimitas ir kitam rimtam darbu.

St. Catharines, Ont.

KALĖDŲ SVENTĖS praėjo gana gražiai. Dėl sumažėjusių darbų šiemet nuotakos mieste buvo gerokai prislopintos. Tai palietė ir kelias lietuvių šeimas. Dauguma lietuvių laikosi gerai. Nemažai jų išvyko kitur pasisvečiuoti ir todėl bendruomenė kiek sumažėjo. Vis dėlto ir bendras kūcias amžioje 70 žmonių. Kūčios ir šiemet buvo gražiai paruoštos. Matėme simbolinį vaidinimėlį, klausėmės puikiai giedančio mergaičių choro, dailinomos plotkelėmis. Kun. Juvenalis Liauba, OFM, pasakė gražų žodį, gale apylinkės pirmininkė K. Skukienė pasidžiaugė bendru lietuvių pobūviu šį šventą vakarą. Į Bernelių Mišias naktį atvyko lietuvių ir iš kitų vietovių. Todėl koplyčia buvo pilnutes.

S. SETKAUS pramonės inžinieriaus laipsnio gavimo proga pasveikinti atvyko į jo namus vyriausias Thompson imonės inžinierius K. H. Jones su visa šeima. K. Jones žmona yra Anglijos lietuvaitė, deja, nemokanti nė vieno žodžio lietuviškai. Augina tris sūnus, kurių vyriausias — 17 metų. Seima gavo lietuviškų vaizdų albumą ir čia pat pramoko keletą žodžių lietuviškai. Thompson imonės Amerikiečių paskutinėje Apollo misijoje į mėnulį dalyvavo su vienuolika naujų technišku pagerinimų, prisidėjusių prie labai sėkmingos kelionės. Mažasis erdvėlaivis nusileisti ant mėnulio yra Thompson imonių gaminy. Kor.

SUDBURY, ONT.

AUKOJO TAUTOS FONDUI \$50: Remeikis Jonas, Venskų Petras; \$18: Braškys Antanas; \$10: Gudriūnas Viktoras, Kulnys Liudas, Puderis Kazimieras, Kibickas Jonas, Ragauskas Izidorius, Rimas Kazimieras, Tutinas Kostas, Bataitis Juozas; \$8: Juska Vladas, Semežys Petras, Stančukas Justinas, Juozapavičius Antanas, Kusinskis Aleksas, Danilevičius Zenonas, Gatautis Antanas, dr. Semočas Jonas, Valukas Juozas, Grinius Vytautas, Poderis Kęstutis; \$5: Tolvaša Stasys, Griškonis Pranas, Kraujalis Pranas, Kusinskis Aleksas, kun. Sabas Antanas, Milčius Algis, Strakauskas Antanas, Albrechtas Ferdinandas; \$5.50: Jutelis Povilas; \$4: Jasūnas Augustinas; \$3: Jasinskis Jonas, Jonikas Klemas, Jurgilas Antanas, Kriaučiūnas Vladas, Vabuočas Jonas, Ramonas Kostas, Sakalauskas Eugenijus, Šviežikas Kazimieras, Petrenas Petras, Petrenas Jonas, Sleinius Jurgis, Venslovaitis Juozas, Kriaučiūnas Juozas, Kručas Juozas, Paulaitis Juozas, Krivickas Stasys, Jutelis Petras, Stepšys Vaclovas, Mažaitis Petras, Staškus Juozas, Rukšys Andrius, Staškevičius Albertas, Baltutis Leonas, Barkauskas Albinas, Bružas Valys, Bružas Ignas, Butauskas Viktoras, Cibulskis Juozas, Garėnas Pranas, Glizickas Juozas, Liutkus Povilas; \$2: Gurklys Petras, Striška Julius, Sulmistras Jurgis, Visockas Pranas, Martinkutė Silvija, Daveikis Vincas; \$1: Jonaitis Juozas,

Ottawa, Ontario

DR. V. KUDIRKOS SEŠTADIENI. NĖ MOKYKLA, po trumpų Kalėdų atostogų, pradėjo darbą sausio 6 d. GENES KONGELIENĖS dailės darbų paroda vyko per visą gruodžio mėnesį Elmdale kino teatro foje. Buvo išstatyta 32 aliejiniai darbai. Jų temos labai įvairios. Dideles spalvų įvairumas, grynų abstraktų nebuvo. Ypač paminėtinas paveiklas "Amžinybė" — simbolinis, modernus darbas. Lankytojų dėmesijam paroda buvo nemažas.

PER LIETUVIŲ FONDO įgaliotini savąjį įnašą padidino iki \$200 dr. Mickus, gyv. Rentrėw.

KALEDINIŲ SVEIKINIMŲ vietoje per L. Fondo įgaliotinį paukojo Fondui: p.p. Vilčinskai, Paviloniai, Daumiai ir Paškevičiai \$20. Pinigai bus panaudoti padidinti bendrajam Otavos lietuvių įnašui.

ARTEJANT LIETUVIŲ FONDO lėšų kaupimui prie užsibrėžto tikslo pabaigos, vietos įgaliotinis išsuntinėjo didelį daugumą šios apylinkės narių laiškus, paryškindamas reikąlą ir būdus, kaip Otavos apylinkės galėtų prisidėti prie šios didios tautos spartesnio įvykdymo.

MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS gruodžio vidury suėmė eglutę su palmadomis. Buvo atvykęs svečias kun. S. Kulbis, S.J. Sueigos programą atliko šestadieninės mokyklos mokiniai.

LIETUVOS UNIVERSITETO ir L. K. Mokslo Akademijos 50 metų sukakties paminėjimą surengė pastarosios židyns. Apie Akademijos sukaktį kalbėjo dr. St. Bačkis iš Vašingtono, o apie Lietuvos universitetą — dr. H. Nagys iš Montrealo. Sveikino dr. J. Sungaila iš Toronto — Toronto židinio vardu ir inž. A. Paškevičius vietos PLIAS vardu ir kaip L. Fondo atstovas, kartu įteikęs svečiams prelegentams ir židinio pirmininkei kuklius lietuviškus suvenyrus.

NAUJĄJĄ APYLINKĖS VALDY. BĄ sudaro: p.p. Prišcepionka — pirmininkas, Čeponkus — pavaduotojas, Barisaitė — sekretorė, Radžiūvienė — židininė, Elvikis — kultūros reik. vadovas. A. Vilniškis

Sault Ste. Marie, Ont.

NEMAZAS MŪSŲ TAUTIEČIŲ skaičius sutiko naujus metus net trijuose pobūviuose — žūklautojų ir mediotų klubo "Briedis" parengime (valdybos narės R. Galinienės namuose) ir privačiuose parengimuose — B. E. Dabulskij ir St. Druskių namuose. Visų nuotakas sušūmė a. a. Prano Bružo mirtis automobilio nelaimėje. Ankstyvą naujų metų rytą jo vairuojamas automobilis 15 mylių į rytus nuo miesto susidūrė su jaunuolių pilnu autobusu, kuriu da žuvo. Velionis Pr. Bružas, 60 m. amžiaus, turėjo valdžios įstaigoje darbą, mažą ūkėlį prie Echo Bay ir benzinio stotį, kurio aptarnavo vienas iš velionies sūnų. A. a. Pr. Bružas paliko austrų kilmės žmoną ir gausią šeimą, kurios jauniausias narys yra tik trejų metų. Visi tautiečiai jai reikią nuširdžią užuojautą.

KALĖDŲ SVENČIŲ METU mūsų mieste lankėsi visa eilė jaunų tautiečių, studijuojančių įvairiuose Kanados universitetuose ar jau baigusių. Tai — p.p. Kaminskų, Grigelačių, Gasperų, Motūzų, Vanagų, Skardžių, Skaržinskų ir kt. atžalynas.

JADVYGA PAREIGIENĖ paauguko Lietuvių Fondui \$100 ir tuo būdu įamžino savo mirusio vyro a. a. Martyno Pareigio atminimą. Tai gražus pavyzdys ir kitiem tautiečiam. Kor.

EDMONTON, Alta.

ANTANAS ANDRULAVIČIUS, sulaukęs 71 metų amžiaus, mirė 1972 m. gruodžio 5 d. Velionis paliko liudinciją žmoną Mariją, sūnų, 2 dukteris ir 8 anūkus. Palaidotas iš Sv. Alfonso bažnyčios Sv. Joakimo kapuose. Laidotuvių apeigas atliko kun. Iz. Grigaitis. Prieš 6 mėnesius mirtis taip pat paaukėjo Edmontone gyvenusį Antano brolių Joną Andrulevičių. Nuosirdi užuojauta visai Andrulevičių giminei.

KUN. IZ. GRIGAITIS, Edmontono lietuvių kapelionas, 1972 m. gruodžio 29 d. išskrido atostogų į Argentiją. Numato grįžti vasario mėn viduryje. Lietuviškos pamaldos vėl bus laikomos L. Namų koplyčioje sekmadienį, vasario 18 d.

NAUJŲ METŲ bendro sutikimo Lietuvių Namuose šiemet nebuvo. Nors Namų direktoriai turėjo netgi tradicinį pobūvį surengti, tačiau tautiečiai pasyviai ir tai reagavo. Oras Kalėdų bei N. Metų laikotarpiu buvo ypatingai gražus, tad dauguma tautiečių turėjo gerą progą aplankyti vieni kitus kur begyventų — miestare už miesto ribų. Dobilas

Lumbis Vytautas, Lencas Stasys, Balčiūnas Kazimieras, Grigutis Alfonsas. Iš viso surinkta: \$444.50. Už aukas nuosirdi padėka.

KLB Sudbury apyl. valdyba

Poeto posmai

Poetas Vladas Slaitas, gyvenęs Anglijoje, eilėraštyje "Mano nelaimė ir mano laimė" užbaigiamajame posme eiliuoja: "Žodžių, aš nušneku ne pagal savo nosį (paprastai šnekan) bandau išskoti aukščiau savo bambos".

SYPSĖNOS

Okupuotoj Lietuvoj

Du okupuotos Lietuvos matematikos mokytojai kalbasi tarp savęs ir apgailestauja, kad atėjus sovietinei valdžiai sumažėjo galimybės užsidirbti duoną. Ešą matematika taip suprantama, kad beliko du veiksmų — su dėtis ir daugyba, kurie yra reikalingi turtais skaičiuoti. Atimti ir dalyba praktikuoja tik valdžia, kuri atima piliečių turta ir pasidalina. Mokykloje to ešą nereikia mokyti. Šaknies traukimas irgi atpuola, nes KGB rauna su šaknimis visus liaudies priešus. Laipsnių kėlimas taip pat nereikalingas — tai atlieka partija.

Jieško reumatikų

Anglijos provincijos laikraštys iešdais skelbimas: "Meteorologijos institutas jieško reumatikų nuolatiniam bendradarbiavimui".

Logika

— Matai, Petrai, mūsų traukinyk ką tik išvažiavo, — sako žmona.

— Onute, būk logiška! Jeigu mes ir ji pasivėlinom, tai tu neturi teisės sakyti "mūsų traukinyk".

Pajieškojimai

Jieškomųjų sąrašuose minimas Petras Žukauskas, s. Jurgio, gyvenęs Montrealyje, Kanadoje; iš Lietuvos išvykęs 1944 m. Jieškomasis arba žinantieji apie jį prašomi atsiilepti šiuo adresu: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y. 10024, USA.

Jieškomas Romas Petrauskas, gyvenęs Memmingene, Vokietijoje, ir išvykęs Kanadon. Jį patį arba apie jį žinančius prašome atsiilepti "T. Žiburijoje", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.

• Pirkėjams sažiningas patarnavimas. •

R. Stasiulis Tel. 249-7691 Namų — 241-5181

Turio didelį pasirinkimą modernių namų

NATURALAUS MAISTO KRAUTUVĖ

Utopia-Organic Natural Foods

Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai

1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.

Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164

Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūnka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIOI VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastatas)

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS — reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar korpuse, 13 bityno:

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.

Darbas sažiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 14251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

Visų laukiamas "TĖVIŠKĖS ŽIBURIU" metinis

SPAUDOS BALIUS

PROGRAMOJE:

- Mergaičių kvartetas "AUŠRA" iš Windsor ir akordeonistė Kristina Puidaitė
- Lietuvos žurnalistų Sąjungos paskirtų premijų įteikimas jauniems bendradarbiams
- Didžioji loterija, kurioje gali laimėti ir nedalyvaujant baliuje
- Mažoji loterija tik balius dalyviams su įėjimo bilietais
- Lietuviškas DIMSKIO orkestras
- Šokiai, bufetas

Dalyvaukime visi uoliai, kuriems rūpi spaudos reikalai! Iki pasimatymo DIDŽIAJAME SUSITIKIME!

VASARIO 3, ŠEŠTADIENI,

Prisikėlimo salėse (1021 COLLEGE ST. TORONTO)

- Baliaus pradžia – 7 valandą vakaro,
- programos – 7.30 v. v.

Stalai rezervuojami iš anksto "TŽ" administracijos.
Įėjimas — 3 doleriai, moksleiviams bei studentams — 2 doleriai.

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

Anapilio sodybos statyboje šiuo laikui vyksta salės balkonų formavimas. Mechanikos darbai pavesti Woodward Mechanical Ltd., kur jau daug metų sėkmingai darbuojasi Algirdas Banelis, kuris ir Anapilio statyboje vadovauja šios srities darbams. Elektros darbai pavesti p. Janauskui.

Anapilio sodybos statybai aukšto: \$400: J. O. Azubailai; \$200: M. Kazlauskienė; po \$100: A. S. Petraitis, M. Adams, S. Kryževičius; \$50: P. O. Eidukaicius.

Praėjusį sekmadienį parapijos salėje buvo išdėstyti 1973 m. sekmadienių rinkinių vokeliai ir aukų pakvitatimai už 1972 m. Didesnioji dalis parapijiečių vokelius atsiėmė. Likusieji vokeliai salėje bus išdėstyti ir šį sekmadienį. Labai prašome negavusių juos atsiimti po pamaldų.

Sausio 6 d. lietuvių kapinėse palaidota a. a. Morta Pliskevičienė iš Hamiltono. Ryšium su šaliais, neturint specialių masinų, bus susilaikoma nuo duobių vokis. Mirusieji, kaip ir daugelyje kitų vietovių, laikinai bus patalpinami koplyčios rūsyje.

Po Kaledų atostogų parapijiečiai lankomi toliau. Šią savaitę lankoma vakarinė Toronto dalis, prieš tai telefonu susitarus su paskirto šeimos.

Pamaldos: šį seštadienį, 8.30 v. r., už a. a. Juozą Valešką; sekmadienį: 10 v. r. už a. a. Teresę Mačiūllę, 11 v. r. už Melikailę šeimoms mirusių ir 12 v. r. už a. a. Motiejų Rekę.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojų parapijos žinios

— Šį sekmadienį pamaldos 9.30 v. r. ir sekmadienio mokykla.

Kadangi kun. A. Žilinskas penktadienį turi išvykti pošėdžiu, konfirmandas pamokų nebus. Sekanti pamoka — sausio 19 d., 6.30 v. r.

Sausio 21 d. pamaldos bus 12.30 v. p. p., nes kun. A. Žilinskas sakyti pamokslą Faith Lutheran Church Downsview, Ontario. Pamaldos sausio 28 d. bus įprastu laiku 9.30 v. r.

Gruodžio 31 d. mirė a. a. Irma Puodžiūnienė. Palaidota Sv. Jono liuteronų kapinėse sausio 3 d. Vasario 7 d. ji būtų sulaukusi 80 m. amžiaus. Vėlonė buvo aktyvi parapijietė, dalyvavusi parapijoje bei moterų draugijoje nuo pat įsikūrimo. Vėlonė paliko liudinėms: dukrą Hertą Klimienę, sūnus — Jurį ir Viktorą Torontė. Išėkis ramybėje!

Domininka Asevičienė, staiga susirgusi, sausio 4 d. išvežta į Sv. Juozapo ligoninę (508 kambarių). — Stasys Kniukšta, apdegęs darbinietėje ir gydytis Sv. Juozapo ligoninėje, grįžo į namus, bet kurį laiką dar negalės dirbti.

ISNUOMOJAMI du kambariai, virtuvė ir prausykla su atskiru įėjimu. Skambinti tel. 766-3886; 126 Glenlake Ave., Toronto.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS, garazas, Galima naudotis virtuve. Skambinti tel. 536-6480.

JIESKAU PIRKTI tautinių drabužių 12-14 dydžio. Tel. 233-2722.

GERAI IŠIKŪRĖS LIETUVIS norėtų susipažinti su kultūringa lietuvių aplė 42 metų amžiaus. Rašyti: Lietuviui, "Tėviškės žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v. v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

ATLIKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus langinius. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatytus, išvalymus rūšiu, klemų ir perkrausytymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 835-4329.

Prisikėlimo par. žinios

Atšventusius sidabrinį savo santuokos jubiliejų — Joną ir dr. Oną Gustainius nuoširdžiai sveikiname.

Mišios: trečiadienį, 7.30 v. — už Anūpro ir Salomėjos vėles, užpr. P. A. Ledy; penktadienį, 7.30 v. — už a. a. A. Ramanauskienę, užpr. L. E. Norvaišų; sekmadienį, 9 v. — už šeimoms mirusių, užpr. K. S. Simonaičių; 11.15 v. — už a. a. M. Dervinį, užpr. S. Derviniene; 12.15 v. — už a. a. P. Adamavičių, užpr. O. Adamavičienę.

Lankomos šeimos, su kuriomis iš anksto susitarta.

Pirmosios Komunijos ir religijos pamokos vaikams — sekmadieniais po 10 v. Mišių.

Bendra choro repetitacija — ketvirtadienį, 7.30 v. v.

Lituanistinis seminaras — penktadieniais, 7 v. v. parapijos namuose.

Religijos kursas suaugusiems — šį trečiadienį, sausio 10 d., 7.30 v. v. Parodų salėje. Paskaitos ir diskusijų tema — "Mišios ir Komunijos priėmimas". Visi maloniai kviečiami gausiai dalyvauti.

Pensininkų laisvavakaris — kitą trečiadienį, sausio 17 d., 6.30 v. v. Parodų salėje. Bus rodomas įdomus filmas. Visi kolonijos vyresnieji kviečiami atsilankyti.

K. L. K. Moterų Prisikėlimo skyrius 1972 m. gruodžio 10 d. surengė metinę savo šventę — organizuotai dalyvavo Mišiose ir agapėje. Dvasios vadas Tėv. Placidas, OFM, tarė žodį bei pasveikino visas susirinkusias šventės proga. Skyriaus pirm. L. Murauskienė padėkojo visoms prisidėjusioms prie agapės paruošimo ir prie ankstyvesnių skyriaus parengimų. Pasivažiavusios dalyvės klausėsi seselės Teresės paskaitos tema "Moterų vieta dabartinėje Bažnyčioje". D.

Gintaras Karosas ir Rimas Ignaitis iš Bostono, Mass., applanke keletą miestų, jų tarpe ir Torontą. Jiedu rūpinasi jauniu laikraščiu "Lietuvių Jaunimas" leidimu, spausdinimu ir platinimu. Savo kelionėje jiedu išvežiojo naujausią numerį (1972 m. 8-9) platintojams. Torontė jiedu applanke "TŽ" redakciją ir kitas lietuvių institucijas.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLİNKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252

Išvalaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priėmamos kainos.

GESNAKAS-

geras vaistas
Gesnakas (garšis) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisvai tekėti, apsaugo nuo nevaisingumo, nuo puvimo bakterijų bei įsunkinimo. "ADAMS GARLIC PEARLS" turi savybę reikalingos žarnos išvalyti, kuri ešdiniuje jau seniai vartojama. Per litus šimtus milijonų žmonių vartoja Gesnaką kaip vaistą, tiksliai jo gydymą bei stiprinimą. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šimtus nusipirkti "ADAMS GARLIC PEARLS" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsite šis Gesnaką kapsules neturėti kvapo, nei skonio.

Maloniai kviečiame į Maironio šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto rengiamą

ŠOKIŲ VAKARA

sausio 20, šeštadienį,

Prisikėlimo parapijos salėje

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS:

- Tautinių šokių grupė "Gintaras", šokiams gros puikus DIMSKIO orkestras, vadovaujamas p. p. Karasiejų, veiks skanių vėdarų ir stiprių gėrimų bufetas.
- Tautinių šokių grupė "Ažuolynas", Pradžia — 7 valandą vakaro. vadovaujamas R. Tamulionio, Įėjimas — \$2.50, studentams — \$1.00

"T. Žiburių" metinis spaudos balius — vasario 3, šeštadienį, Prisikėlimo salėse. Meninei programai pakviestas Windsor lietuvių kvartetas "Aušra" su žymia akordeoniste K. Puidaitė. Baliuje ketina dalyvauti ir du Liet. žurnalistų Sąjungos centro valdybos nariai. Jie įteiks jų valdybos paskirtas tris žurnalistinės premijas jauniems "TŽ" bendradarbiams (žūr. 3 psl.). Bus vertingų laimikčių loterija, kurioje gali dalyvauti visi "TŽ" skaitytojai, atsiuntę bilietų šaknelės iki vasario (februaro) 1 d. arba pirktų bilietus balius metu. Loterijai gauti paveikslai šių dailininkų: E. Stančiūnienės, A. Tamošaičio, L. Urbono, T. Valiaus; medžio šaknų skulptūra — Pr. Baltušio. Be to, laimikčių tarpe bus televizijos priimtuvai ir nemokama kelionė į Bermudą (V. Bačėno "All Seasons Travel Agency" dovana). Bus ir mažoji loterija, skirta vien spaudos balius dalyviams pagal įėjimo bilietų numerius. Stalai spaudos baliui rezervuojami iš anksto "TŽ" administracijai. Sudaromos specialios salygos dalyvauti jaunimui premijų įteikimo proga jo atstovams.

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos Tėvų Diena — šeštadienį, sausio 13. Bent vienas iš tėvų maloniai prašomas atvykti į mokyklą 12 valandą punktualiai ir pasikalbėti su klasės auklėtojais. Mokinių pažymėjimai bus įteikti tėvams.

Vedėjas Gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas, St. Catharines šaulių valdybos kviečiamas, skaitys paskaitą Klaipėdos atkovojo 50 m. sukakties proga sausio 14 d.

KLK Moterų Dr. Jos Sv. Jono Kr. par. skyriaus narių susirinkimas — šį sekmadienį, sausio 14 d., po 11 v. pamaldų parapijos salėje. Dalyvaukime! V. b.

Sv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos metinis susirinkimas — šį sekmadienį, sausio 14 d., 1.30 v. p. p., salė virš "TŽ" redakcijos. Bus renkama valdyba ir svarstomi neužbaigti reikalai. Visų narių būtina pareiga dalyvauti. Valdyba

E. Sudikas, Hamiltono lietuvių kredito unijos pirmininkas, susituokęs su Adele Stanionyte-Sapokiene, persikėlė į Torontą. Sausio 6 d. dr. J. ir A. Sungailių iniciatyva jų namuose abiem p. p. Sudikam buvo suroštos sutiktušės. Gausiam būriui artimųjų tautiečių dalyvaujant, sveikinimo žodį tarė dr. J. Sungaila ir kun. P. Barius, OFM. Nuosirdžiu ir kartu humoristiškai žodžiu atsidėjo abiejų vardų E. Sudikas.

Lietuvių bankeliai — "Parama", "Talka" ir Prisikėlimo parapijos išleido sieninius kalendorius su spalvotais viršeliais.

Patikslinimas. Papildomai pranešama, kad a. a. Vyt. Kiaupis mirė ne kepenų vėžiu, o širdies liga. Paliko šeimą: dvi dukras — Danutę ir Birutę, žentą Raimundą, seserį Aldoną ir broli Algį. — Niunevų šeimos užuojautoje vietoj pavadė Darksauskus turėjo būti Barkauskus (klaidą įvyko priimant užuojautą telefonu).

STUDENTŲ EKSKURSIJA Į ŠIAURĘ

KADA sausio 19 - 21 d. d.

KUR Uoft Outing Club Cabin (Collingwood)

KAINA \$7.00 (atsivežkite miegmaišius)

KAS žiemos sportas ir inž. E. Čuplinsko

paskaita "Lietuviai ir Multiculturalism"

Rašyti iki sausio 12 d.: Algis Senkus,

72 Morningside Ave., Toronto 159, Ont.

Skambinti Antanas Šileika 244-0080 Toronte

Mylimai Mamytei

a. a. Irmą Puodžiūnienę

mirus, jos dukrai HERTAI KLIMIENEI ir sūnui

VIKTORUI su šeimomis, sūnui JURGIUI bei visiems

giminėms reiškiamė mūsų gilią užuojautą —

V. J. Jasinevičiai

Prisikėlimo parapijos kredito unija, įvertindama lietuviškos spaudos svarbą, paskyrė "TŽ" \$100. Taip pat \$100 auką paskyrė Hamiltono lietuvių kredito unija "Talka". L. K. Moterų Dr. Jos Prisikėlimo skyrius paaukojo "TŽ" \$25. Savaitraščio leidėjai nuoširdžiai dėkoja už paramą.

Inž. Mykolui Gvildžiui, palaidotam prieš keletą metų lietuvių kapinėse, jo žmonos rūpesčiu pastatytas meniškas paminklas.

Vytautinių proga Sigito ir Vytauto Aušrotų namuose atsilankė gausus būrys šeimos bičiulių. Ta proga tėvai pranešė, kad jų dukra Aldona susižiedavo su Petru Simonėliu, baigusi McMaster universitetą Montrealyje ir dirbančiui federacinės valdžios tarnyboje Torontė.

Iš Lietuvos kilęs ir pagarsėjęs skulptorius Lipščas (Jacques Lipshitz) Naujų Metų dieną kalbėjo televizijos V kanale apie vieną valandą. Pasiskė gimes Lietuvoje, Druskininkų miestelyje. Tėvas buvęs statybos rangovas. Norėjęs, kad ir sūnus tą profesiją pasirinktų, bet šis norėjęs būti menininku. Petrapilio ir Maskvos meno mokyklos jo, kaip žydo, nepriėmė; 1909 m. išvykęs Paryžium ir ten baigęs meno mokyklą atidarė savo studiją. Kartą atėjęs rašytojas Romain Rolland ir, pamatęs jį lipidant figurą, paklausė: "Ką čia darai". Jis atsakė: "Aš pats nežinau, tik noriu įpūsti į šią medžiagą gyvybę". Kitas jo draugas, pamatęs jo darbą, pasakė: "Tu gadini tau duotą Dievo dovaną". Apsiprovė nulipdyta figurą ir išėjo. Bet Lipščas nenustojęs vilties ir tą darbą tęsias jau 60 metų. L.

Latvių teatras sasio 7 d. St. Lawrence Centre salėje suvaidino latvių kalba veikalą "Gyvaitė", kuriame vaiduojamas Diodenas su savo svečiais. Sausio 25 ten koncertuos pian. A. Zirnite.

MONTREAL

Montrealio L. K. Mindaugo šaulių kuopa kviečia visus montrealiečius ir apylinkių lietuvius į jų rengiamą

METINIŲ BALIŲ-VAKARIENĖ

1973 m. sausio 13 d., 7 valandą vakaro, MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

PROGRAMOJE:

- Vieno veiksmo komedija "Jokimas įkliuvo", atliekama L. K. Mindaugo šaulių kuopos scenos mėgėjų grupės, vadovaujamos šaulio V. Sušinsko. • Bufetas, vakarienė, šokiai, loterija. Bilieto kaina — \$4.

L. K. Mindaugo šaulių kuopos valdyba

Sv. Kazimiero par. žinios

Mūsų parapijos 60 metų sukaktį pradėjome švęsti gruodžio 31 d., 8.30 v. sv. Mišiom, kurių laike giedojo sol. G. Capkauskienė. Klebonas pasakė pamokslą. Šventovė buvo pilnutėlė tikinčiųjų, kurie vėliau suėjo į svetainę. Pamaldos buvo užbaigtos Tautos himnu. Svetainėje sol. G. Capkauskienė padainavo keletą dainų, kurias klausytojai palydėjo garsiais plojimais. Akompanavo E. Petrauskaitė. Koncerto pabaigoje solistė ir akompanuotoja gavo po raudonų rožių puokštę. Po to prasidėjo vakarienė ir vėliau šokiai. Dėl nepalankaus oro parengime atsilankė tik apie 250 asmenų. Labai gaila, kad svetainėje vakarienės metu nebuvo nė vieno žodžio užsiminta, jog švenčiame savo parapijos 60 m. sukaktį. Vakarienė parapijai davė \$703 pelno.

Ch. Ambrasas, 60 m. mūsų parapijos sukakties proga, parapijai paaukojo \$60. Nuosirdus ačiū.

Buvęs par. k-to narys K. Rašytinis padarė du gražius gėlėms-eglutėms padėklus. Šias gėlėms-eglutėms mūsų šventovėje paaukojo St. ir J. Laimikiai. Jos puošia mūsų didįjį altorių.

Sol. G. Capkauskienė yra įdėnavusi stereo plokštelę. Solistė dainavimą studijavo pas garsius muzikos mokytojus — prof. P. Donaldą ir L. Narducci — Montrealyje; 1960-61 m. ji dalyvavo Torontė Kiwanis muzikos festivalyje ir vėliau Montreale muzikos festivalyje. Abiejuose pasirodymuose ji pasiekė gražių rezultatų. Nuo 1962 m. ji jau pasirodo kaip profesionalė dainininkė ir dalyvauja įvairiose CBC radio bei televizijos programose. Ji plačiai papasakojo.

Gruodžio 31 d. staiga mirė Jurgis Mačionis, prekybininkas. Reiškiamė gilią užuojautą mirusio žmonai, dukrai, broliui ir kitiems giminėms bei artimiesiems.

TORONTO, ONT.

Ontario Place generalinis direktorius I. C. McLennan pranešė, kad planavimo, statybos ir priežiūros direktoriumi paskyrė J. C. Purves, baigusį 1962 m. McMaster universitete Hamiltone ekonominius mokslus. Jis, atrod, yra latvių kilmės ir su šeima gyvena Burlingtone. Redakcijai atsiųsioje biografijoje kilmė visai neminiama, tik sakoma, kad jis labai sėkmingai vadovavo Kanados paviljono įrengimui Japonijoje surengtoje pasaulinėje parodoje.

Klebonas kun. J. Kubilius išvyksta ilgesniam laikui į JAV sveikatos patikrinti Arizonos ligoninėje.

L. K. Mindaugo kuopa rengia pobūvį su vaidinimu "Joakimas įkliuvo". Kuopos mėgėjų vaidintojų ratelis kasmet pastato naują veikalą. Pernai dalyvavo Amerikos šaulių savaitėje. Vaidintojams buvo suroštos paberbtuvės. Kuopai šiuo metu vadovauja S. Barauskas, meno mėgėjų rateliui — V. Sušinskas. Veikalą režisuoja B. Malaiškievičienė. — L. K. Mindaugo šaulių kuopos valdyba ir Neringos iūru šaulių kuopos vadovai nutarė koordinuoti veiklą. Ateityje abi kuopos dirbs kartu.

Lietuvių radijo pusvalandžio vedėjas L. Stankevičius, statybinkai p. Genteman ir P. Jokubauskas grįžo iš atostogų Meksikoje. J. L.

"Litas" sėkmingai užbaigė 1972 m. Valdyba gruodžio mėnesio posėdyje nutarė išmokėti taupytojams už taupomasias saskaitas 6.5%, vietoje anksčiau skelbtų 6%. Kadangi "Lito" nariai taupomosiose saskaitose 1972 m. turėjo virš 2 milijonų dolerių, tai 0.5% palūkanų padidėjimas reikšia \$10,000 priedą.

Už taupomasias saskaitas "Litas" skaičiuoja palūkanas kas mėnesį, bet prirašo tik kartą į metus gruodžio mėnesio gale. Šitoks palūkanų skaičiavimas įgalina "Lita" tą patį palūkanų nuosimintį taikyti visiems taupytojams, nežiūrint kuriame mėnesyje jie savo santaupas būtų įdėję. Pirmieji \$2000 taupomosios saskaitose turi gyvybės draudimą, kurios mokestį (0.65%) sumoka "Litas".

Kredito unija "Litas" užbaigė septynioliktuosius savo veiklos metus su 1,500 narių ir 3.8 milijono dolerių. Tačiau vis dar yra lietuvių, ypač iš senesniųjų kartos, kurie netiki, kad "Litas" už savo santaupas jie gautų 50% iki 100% daugiau nei laikydami jas bankuose. Pr. R.

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerčinio, privataus turto, automobilio.

atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UZ:

Einamasis s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomasis s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Ceklių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investicines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%	Nemok. gyvybės apdr.	iki \$10.000
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. už paskolos sumą.	

Duoda nemokama gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.